

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الصلوة والسلام عليك يا رسول الله ﷺ وعلى الك و اصحابك يا حبيب الله ﷺ
સેહ માહી

સમાધી **الحسن** **અલ હસન** હિંમતનગર **بنت نگر**

બયાદગાર: કુત્બે હિંમતનગર સરકાર સચિદ હસન શહીદ **رحمة الله عليه**

એરે સરપરસ્તી: ઉસ્તાઝુલ ઉલ્મા હઝરત અલ્લામા વ મૌલાના મુફતી કમરે આલમ સાહબ
કિબ્લહ કાદરી, રિફાકતી, શૈખુલ હદીષ દારૂલ ઉલૂમ જમદાશાહી યુ. પી.
એરે હિમાયત: શેરે ગુજરાત હઝરત અલ્લામા વ મૌલાના સચિદ કમર કુત્બી સાહબ, કારંટા શરીફ

દારૂલ ઉલૂમ હસનિયા કા દીની, ઈલ્મી, રૂહાની તર્જમાન
ત્રી માસિક " અલ હસન " હિંમતનગર

જાન્યુઆરી થી માર્ચ-૨૦૧૮

જ.આબિર સે રજબ-૧૪૩૯

જિલ્દ નં. ૯

શુમાર નં. ૪૪

મજલિસે મુશાવિરત

મૌલાના મુહમ્મદ અકબર રઝવી.
મુફતી મુબશ્શિર રઝા અઝહર મિસ્બાહી.
મૌલાના ગુલામ મુસ્તુફા એહસાની.
કારી મુહમ્મદ સુલૈમાન ઝિયાઈ સાહબ.
કારી ગુલામ શોએબ અશરફી રાયપૂરી.
મૌલાના મુહમ્મદ મુશ્તાક સાહબ અશરફી.
મૌલાના મુહમ્મદ ઈકરામ અશરફ મિસ્બાહી.

બા ફૈઝાને રૂહાની

સુલ્તાનુલ હિંદ ખ્વાજા ગરીબનવાઝ **رحمة الله عليه**
હઝરત મખ્દુમ શાહ આલમ **رحمة الله عليه**
હઝરત શાહ વજીહુદ્દીન ગુજરાતી **رحمة الله عليه**
હઝરત ઈમામ મુહમ્મદ તાહિર પટની **رحمة الله عليه**
હઝરત મુહદિષે આઝમે હિંદ **رحمة الله عليه**
હઝરત મુફતીએ આઝમે હિંદ **رحمة الله عليه**
હઝરત અમીને શરીઅત **رحمة الله عليه**
હઝરત ગુલામ મહમૂદ કાદરી ચિશ્તી **رحمة الله عليه**
હઝરત અલ્લામા મુફતી ગુલામ નબી **رحمة الله عليه**

ચીફ એડીટર : મુફતી મુહમ્મદ ગુલઝાર અશરફ
સિદ્દીકી. એડીટર : મુફતી મુહમ્મદ વકાર અલી એહસાની.
જોઈન્ટ એડીટર : શમ્સુદ્દીન જી. ડોઈ.
પ્રુફ રિડીંગ : મુહમ્મદ રિઝવાન અશરફી.
કમ્પોઝિંગ : મુહમ્મદ રિઝવાન અશરફી.

ઓનરી પ્રેસીડેન્ટ એન્ડ પબ્લીશર

અલ્લાજ મુહમ્મદ જાફર મુતવલ્લી સાહબ.

ખત વ કિતાબત કા પતા

ઓફિસ : સેહ માહી અલ-હસન
દારૂલ ઉલૂમ હસનિયા
જામા મસ્જીદ કેમ્પસ, હિંમતનગર-૩૮૩૦૦૧
ફોન નં. (૦૨૭૭૨) ૨૪૧૭૬૪
મો નં. ૯૬૦૧૬ ૮૫૫૩૧

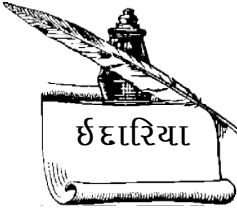
ગોલ દાયરે મેં સુર્ખ નિશાન આપકી મેમ્બર ફીસ ખત્મ હોને કી અલામત હૈ લિહાઝા
આઈન્દા કે લિયે મેમ્બર ફીસ ભેજકર હમારી હોસલા અફઝાઈ ફરમાઈયે.

વાર્ષિક લવાઝમ : ૪૦

હદીયા : ૧૨

અનુક્રમણિકા

નં. મઝમૂન	કલમકાર	પેજ નં.
૧. ઈદારિયા	હઝરત મૌલાના મુફતી વકાર સાહબ	૦૩
૨. ફૈઝાને કુર્આન	હઝરત મૌલાના મુફતી મુહમ્મદ ગુલઝાર અશરફ	૦૮
૩. ફૈઝાને હદીષ	હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ મુશ્તાક સાહબ અશરફી	૧૩
૪. શરઈ અદાલત	હઝરત મૌલાના મુફતી વકાર સાહબ	૧૫
૫. દીની ઉલૂમ ઓર.....	મુહમ્મદ હાશિમ રઝા	૧૭
૬. સર કટાતે હૈ તેરે નામ.....	મૌલાના હસસાનુલ મુસ્તફા, કાદરી અમજદી	૨૩
૭.મ્યાનમાર મૈ ઈસ્લામ	પ્રોફેસર શાદિક જમાલ અઝમી	૨૭
૮.અવામ મૈ મશહૂર.....	મુહમ્મદ સફીરુલ હક રઝવી	૩૫
૯. કયા આપ જાનતે હૈ ?	ઈદારિયા	૩૮
૧૦.નાતશરીફ	શફીક રાઈપુરી	૩૯
૧૧. ખૈરો ખબર	ખુશતર નૂરાની સિદીકી અશરફી	૪૦

★ મેઝરાજ ★

★ ઈહાંસે ઈહાં લઈ ★

હઝરત મૌલાના મુફતી વકાર સાહબ

સરકારે દો જહાં સરવરે કોનો મકાં નબી ﷺ કા અઝીમુશ્શાન મો'જિઝા હૈ. આપ ﷺ ને અપની ઝાહિરી હયાતે તય્યેબા કે પહલે હિસ્સે યા'ની મક્કતુલ મુકર્રમા મેં કિયામ કે દૌરાન હિજરતસે પહલે એ'લાને નબુવ્વત ફરમાયા કે બારહવે સાલ, બેદારી કી હાલતમેં મસ્જિદે હરમશરીફ સે બયતુલ મુકદ્દસ તક ફિર મસ્જિદે અકસા સે સાતો આસ્માનો તક, ફિર સાતો આસ્માન સે સિદરતુલ મુન્તહા તક ફિર અર્શે મુઅલ્લા તક ફિર લામકા તક જહાં ન પૂરબ હૈ ન પચ્ચિમ ન ઉત્તર હૈ ન દખ્ખિન હૈ ન પસ્તી હૈ ન બુલંદી ન મકાન હૈ ન ઝમાન, વહાં બસ અલ્લાહ તઆલા કા જમાલ ઔર ઉસકી રહમતકી તજલ્લી હૈ. વહાં જાકર અલ્લાહ તઆલા કે દીદારસે સરફરાઝ હુએ.

આ'લા હઝરત ઈમામ અહમદ રઝા મુહમ્મદસે બરેલ્વી રહમતુલ્લાહ ઈસી વાકિએ કા નકશા ખીયતે હુએ ફરમાતે હૈ.

વોહી લામકા કે મકી હુએ સરે અર્શ તખ્તે નશીં હુએ

વોહ નબી હૈ જિસકે હૈ યેહ મકાં વોહ ખુદા હૈ જિસકા મકાં નહીં

પેહલે આસ્માન પર: હુઝૂર રહમતે આલમ ﷺ ઈર્શાદ ફરમાતે હૈ: ફિર હમકો આસ્માને દુન્યા(પહલે આસ્માન) પર લે જાયા ગયા, હઝરતે જિબ્રઇલને આસ્માનકે દરવાઝે પર દસ્તક દી, પૂછા ગયા કોન હૈ? જવાબ દિયા જિબ્રઇલ, પૂછા ગયા આપકે સાથ કોન હૈ? જિબ્રઇલને કહા મેરે સાથ હઝરત મુહમ્મદ ﷺ હૈ. ફિર આવાઝ આઈ કયા ઉનકો બુલાયા ગયા હૈ? જિબ્રઇલ બોલે હાં ઉનકો બુલાયા ગયા હૈ. ફરિશ્તે ને **અહલવ વ સહલમ મરહબા** કહા. અલ્લાહ રબ્બુલ ઇઝ્ઝત હમારે ભાઈ ઔર ખલીફા કો સલામત રખે, આપ કિતને ઉમદા ભાઈ ઔર કિતને અચ્છે ખલીફા હૈ! આને વાલા કિતના મુબારક હૈ! ફિદ દોનો કે લિયે દરવાઝા ખોલ દિયા ગયા, જબ હમ દોનો આગે બળે તો વહાં અબુલ બશર હઝરતે આદમ અલયહિસ્સલામ અપની ઉસી સૂરત પર મૌજુદ થે જિસ સૂરત પર અલ્લાહતઆલાને આપકી તખ્લીક ફરમાઈ થી, ઉન પર અમ્બિયાએ કિરામ ઔર ઉનકે એહલે ઈમાન ઔલાદ કો પેશ કિયા જાતા હૈ તો ફરમાતે હૈ: યેહ પાક વ સાફ નફસ ઔર રૂહે હૈ ઇન્હે મકામે ઇલ્લિયીન(જન્મતમેં એક આ'લા મકામ) મેં લે જાઓ ફિર આપ પર કાફિર ઔલાદ કી રૂહે પેશ કિ જાતી હૈ તો ફરમાતે હૈ યેહ ખબીસ વ નાપાક અરવાહ હૈ ઇન્હે મકામે

સિજ્જન(જહન્નમકા સબસે નિચલા મકામ) મેં લે જાઓ. આપને અપને દાએ જાનિબ એક ગિરોહ ઔર એક દરવાઝે કો દેખા જિસસે ખૂશબૂ આ રહી થી ઔર બાએ જાનિબ ભી એક ગિરોહ ઔર દરવાઝે કો દેખા જિસસે બદબૂ આ રહી થી, જબ હઝરત આદમ અપને દાએ તરફ દેખતે તો હંસ પળતે ઔર ખૂશ હો જાતે ઔર જબ બાએ તરફ દેખતે તો ગમગીન હો જાતે ઔર રો પળતે. હુઝૂર ﷺ ને આપકો સલામ ક્રિયા, હઝરત આદમ અલયહિસ્સલામ ને સલામકા જવાબ દિયા ઔર ફરમાયા: ખૂશ આમદીદ અય સાલેહ બેટે ઔર સાલેહ નબી! હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા: અય જિબ્રઇલ! યેહ કૌન હૈ? હઝરત જિબ્રઇલ બોલે યેહ આપકે વાલિદ હઝરત આદમ અલયહિસ્સલામ હૈ ઔર યેહ ગિરોહ ઉનકી ઔલાદકી રૂહે હૈ, ઉનમેં દાહની જાનિબ વાલે જન્નતી હૈ ઔર બાએ જાનિબ વાલે જહન્નમી હૈ. આપ દાહની તરફવાલો કો દેખકર હંસતે ઔર ખૂશ હોતે હૈ ઔર બાએ જાનિબવાલો કો દેખકર ગમગીન હોતે ઔર રો પળતે. આપકી દાહની તરફકા દરવાઝા જન્નતકા દરવાઝા હૈ ઔર અપની ઔલાદ કો ઇસમેં દાખિલ હોતા દેખકર આપ હંસતે ઔર ખૂશ હોતે હૈ ઔર જો દરવાઝા આપકી બાએ જાનિબ હૈ વોહ જહન્નમ કા દરવાઝા હૈ જબ ઇસમેં અપની ઔલાદ કો દાખિલ હોતા દેખતે હૈ તો રંજીદા હોકર રો પળત હૈ.

હરામ કામ કરને વાલે: ફિર હુઝૂર ﷺ ઝરા આગે બળે તો વહાં દસ્તરખ્વાન દેખે જિન પર કટે હુએ ગોશ્ત કે ટુકળે થે, કોઈ ઉસકે કરીબ ભી નહી જાતા થા, થોળે ફાસલે પર બદબૂદાર ગોશ્ત રખા હુવા હૈ વહાં લોગ જમા હૈ ઔર ઉસે ખા રહે હૈ. હુઝૂર ﷺ ને દરયાફત ફરમાયા: જિબ્રઇલ! યેહ કૌન લોગ હૈ? હઝરત જિબ્રઇલ બોલે: યેહ આપકી ઉમ્મત કે વોહ લોગ હૈ જો હલાલ કો છોળકર હરામ ઇખ્તયાર કરતે થે.

એક રિવાયતમેં યૂં હૈ: આપ એસે લોગો પર ગુઝરે જિનકે સામને દસ્તર ખ્વાન પર ભુના હુવા હલાલ ગોશ્ત થા ઔર કરીબ હી મેં મુદ્દાર ગોશ્ત થા લોગ હલાલ ગોશ્ત કો છોળ કર મુદ્દાર ખા રહે થે. દરયાફત કરને પર હઝરત જિબ્રઇલને બતાયા કે યેહ ઝાની(વ્યાભીયારી) હૈ જો અલ્લાહ કે હરામ કર્દા કો હલાલ કરતે થે ઔર ઉસકે હલાલ કર્દા કો હરામ કરતે થે.

સૂદ(વ્યાજ) ખાનેવાલોં કા અ-જામ: કુછ ઔર આગે બળે તો આપને મુલાહિઝા ફરમાયા કે કુછ લોગો કે પેટ મટકો કી તરહ હૈ જિનમેં સાંપ હૈ જો ઉનકે પેટ કે બાહર સે દિખાઈ દેતે હૈ. જબ ભી ઉનમેંકા કોઈ ઉઠતા હૈ ગિર જાતા હૈ ફિર કહતા હૈ: અય અલ્લાહ! ક્રિયામત કાઈમ મત કર. વોહ આલ ફિરઔનકી ગુઝરગાહ પર ખળી હૈ ઔર ગુઝરને વાલા કાફલા ઉનકો રોન્દતે હુએ ગુઝર જાતા હૈ. આપ ﷺ ને ઉનકો ખોફસે પૂકારતે ઔર અલ્લાહ તઆલા કી બારગાહ મેં ફરયાદ કરતે હુએ સુના તો આપને દરયાફત ફરમાયા કે યેહ કૌન લોગ હૈ? જવાબ મિલા કે યેહ આપકી ઉમ્મત કે વોહ લોગ હૈ જો સૂદ(વ્યાજ) ખાતે હૈ યેહ

ઇસ તરહ ખળે હોગે જેસે વોહ શખ્સ ખળા હોતા હૈ જિસકો શૈતાનને છૂ લિયા હો.

યતીમોંકા માલ ખાને વાલા: ફિર થોળા ઔર આગે બળ્હે તો દેખા કે કુછ લોગ હૈ જિન કે હોટ ઊંટ કે હોટ જેસે હૈ ઉનકે મુંહ ખોલકર પથ્થર ડાલે જા રહે હૈ.

એક રિવાયતમેં હૈ કે ઉનકે મુંહ મેં જહન્નમ કી ચક્રાન ડાલી જાતી હૈ ફિર ઉનકે પીછે કે મકામ સે નિકાલી જાતી હૈ આપને સુના કે વોહ અલ્લાહ કે ખૌફસે ચિલ્લા રહે હૈ. હુઝૂર ﷺ ને દરયાફત ફરમાયા: જિબ્રઈલ! યેહ કોન હૈ? જવાબ મિલા યેહ વોહ લોગ હૈ જો ઝુલ્મસે યતીમોંકા માલ ખાતે થે વોહ તો અપને પેટો મેં જહન્નમ કી આગ ભરતે હૈ ઔર અનકરીબ ભળકતી આગમેં દાખિલ હોગ.

ઝિનાકાર(વ્યાભીચારી) ઔરતેં: ફિર ઝરા ઔર આગે બળ્હે તો આપને મુલાહિઝા ફરમાયા કે કુછ ઔરતેં અપની છાતિયો કે બલ લટકી હુઈ હૈ ઔર કુછ ઔરતેં પૈરો કે બલ ઉલટા લટકી હુઈ હૈ, આપને ઉન્હે ભી સુના કે ખૌફ વ દેહશત સે અલ્લાહ કો પુકાર રહી હૈ. હુઝૂરને દરયાફત ફરમાયા જિબ્રઈલ! યેહ કોન હૈ? હઝરતે જિબ્રઈલ અલયહિસ્સલામ બોલે: યેહ વોહ ઔરતે હૈ જો ઝિના કરવાતી થી ઔર અપની ઔલાદ કો કતલ કરવાતી થી.

ગીબત કી સઝા: કુછ ઔર આગે બળ્હે તો આપને દેખા કે કુછ લોગો કે પેહલુઓ સે ગોશ્ત કાટ કર લુકમા બનાયા જાતા હૈ ઔર ફિર હર એક સે કહા જાતા હૈ, ઇસે ખા જેસે તુ અપને ભાઈકા ગોશ્ત ખાયા કરતા થા. હુઝૂર કે દરયાફત કરને પર હઝરત જિબ્રઈલને બતાયા કે યેહ આપકી ઉમ્મતકે ગીબત કરને વાલે ઔર ઐબ તલાશ કરનેવાલે લોગ હૈ.

દૂસરે આસ્માન પર: ફિર દોનો દૂસરે આસ્માન પર પહોંચે તો પહલે તરીકે પર સવાલ વ જવાબ કે બાદ યહાં દો ખાલાઝાદ ભાઈ હઝરતે ઈશા ઇબ્ને મરયમ ઔર હઝરતે યહયા બિન ઝ'કરિયા અલયહિમુસ્સામ સે મુલાકાત હુઈ, વોહ એક દૂસરે કે સૂરત, લિબાસ ઔર બાલો મેં હમશકલ થે. ઉનકે સાથ ઉનકી કૌમ કે કુછ અફરાદ ભી થે. હઝરતે ઈસા અલયહિસ્સલામ મિયાના(મધ્યમ) કદ, થોળી લાલી વ સુફેદી ઔર સીધે બાલો વાલે થે. ઐસા લગતા થા કે અભી અભી હમામ(બાથરૂમ) સે ગુસ્લ કરકે નિકલે હૈ. નબિયે કરીમ ﷺ ને આપકો અરવાહ બિન મસ્ઉદ સક્ફી કે મુશાબહત કરાર દિયા. આપ ﷺ ને દોનો હઝરાત કો સલામ કિયા, દોનોને આપકો સલામકા જવાબ દિયા. ફિર દોનો ને હુઝૂરકો મરહબા અય નેક ભાઈ ઔર નેક નબી કહાં ઔર દોનો હઝરાતને ખૈર વ ભલાઈ કી દુઆ ફરમાઈ.

ત્રીસરે આસ્માન પર: ફિર ત્રીસરે આસ્માન પર પેહલે તરીકે પર સવાલ વ જવાબ કે બાદ યહાં હઝરતે યૂસુફ અલયહિસ્સલામસે મુલાકાત હુઈ ઉનકે સાથ ઉનકી કૌમકે કુલ લોગ થે. આપ ﷺ ને હઝરતે યૂસુફ કો સલામ કિયા ઉન્હોને આપકે સલામકા જવાબ દિયા. ફિર બોલે: નેક ભાઈ ઔર નેક નબી કો ખૂશ આમદીદ. ફિર આપકે લિયે દુઆએ ખૈર કી.

આપકો આઘા હુસ્ન દિયા ગયા થા. એક રિવાયત હૈ કે આપ મખ્લૂકાતમેં સબસે હસીન થે. અલ્લાહ રબ્બુલ ઇઝઝતને આપકો ખૂબસૂરતી કે ઝરિયે એસી ફઝીલત અતા ફરમાઈ જેસે ચૌદવી રાતકે ચાંદકો તમામ સિતારો પર. હુઝૂર કે સવાલ પર જિબ્રઈલને બતાયા કે યેહ આપકે ભાઈ યૂસુફ અલયહિસ્સલામ હૈ.

ચોથે આસ્માન પર: ફિર ચૌથે આસ્માન પર તશરીફ લે ગએ, હઝરતે જિબ્રઈલને દસ્તક દી, પેલહે તરીકે પર સવાલ વ જવાબ કે બાદ યહાં હઝરતે ઈદ્રીસ અલયહિસ્સલામ સે મુલાકાત હુઈ, હુઝૂરને ઉન્હે સલામ કિયા ઔર ઉન્હોને સલામ કા જવાબ દિયા. હઝરતે ઈદ્રીસ અલયહિસ્સલામને ભી આપકો મરહબા કહા ઔર દુઆએ ખૈર ફરમાઈ.

પાંચવે આસ્માન પર: ફિર પાંચવે આસ્માન પર હઝરતે હાઝન અલયહિસ્સલામ સે મુલાકાત હુઈ ઉન્હોને ભી દૂસરે અમ્બિયાકી તરહ આપકો મરહબા ઔર ખૂશઆમદીદ કહા, આપકી દાળ્હીમુબારક આઘી સફેદ ઔર આઘી કાલી થી ઔર ઉનકી દાળ્હી ઉનકી નાફ કે કરીબ તક થી. ઉનકે પાસ કુછ બની ઇસરાઈલ થે આપ ઉનસે ખિતાબ ફરમા રહે થે, હુઝૂરને સલામ કિયા, ઉન્હોને સલામ કા જવાબ દિયા. હઝરત હાઝન અલયહિસ્સલામ ને આપકો મરહબા અય નેક ભાઈ ઔર નેક નબી કહા ઔર દુઆએ ખૈર ફરમાઈ. હુઝૂર કે દરયાફત કરને પર હઝરતે જિબ્રઈલને બતાયા કે યેહ અપની કૌમકે મહબૂબે નઝર હઝરતે હાઝન બિન ઈમરાન અલયહિસ્સલામ હૈ.

છઠે આસ્માન પર: ફિર છઠે આસ્માન પર પહોંચે, પેહલે કી તરહ સવાલ વ જવાબ હુએ ઔર મરહબા કે કલ્માત કહે ગએ. ફિર કુછ અમ્બિયાએ કિરામ ઔર ઉનકી કૌમો કે પાસ સે ગુઝર હુવા, કિસી નબી કે સાથ ચન્દ લોગ થે. કિસી કે સાથ કસીર લોગ થે. કુછ અમ્બિયા એસે ભી થે જિનકે સાથ કોઈ ન થા, ફિર આપ એક બળે ગિરોહ કે પાસ સે ગુઝરે, પૂછા યેહ કૌન હૈ? જવાબ મિલા હઝરત મુસા ઔર ઉનકી કૌમ હૈ, આપ અપના સર ઉઠાએ મૈને સર ઉઠાયા તો દેખા કે એક બહોત બળી જમાઅત એક જાનિબસે દૂસરી જાનિબ તક ઉઠુક કો ઘેરે હુએ હૈ, બતાયા ગયા કે યેહ આપકી ઉમ્મત હૈ. ઈનકે ઇલાવા સત્તર હઝાર વોહ હૈ જો બિલા હિસાબ જન્નતમેં દાખિલ હોગ. ઝરા આગે બળહે તો હઝરત મુસા અલયહિસ્સલામસે મુલાકાત હુઈ, આપ લંબે કદ વાલે શખ્સ થે, એસા લગતા કે આપ કબીલએ શનુવા કે લોગોમેં સે થે.

હુઝૂર ﷺ ને આપકો સલામ કિયા, હઝરતે મુસાને આપકે સલામકા જવાબ દિયા, ફિર મરહબા અય નેક ભાઈ ઔર નેક નબી કહા ફિર દુઆએ ખૈર ફરમાયા, ફિર આપને ફરમાયા લોગોકા ખયાલ હૈ કે ઔલાદે આદમ મેં અલ્લાહકે નઝદીક સબસે ઉંચા મકામ મેરા હૈ, હાલાંકે હકીકત યેહ હૈ કે યેહ હસ્તી અલ્લાહકે નઝદીક મુઝસે ઝિયાદા ઇઝ્ઝતવાલી હૈ.

હુઝૂરે અકરમ ﷺ આગે બળે તો હઝરતે મુસા અલયહિસ્સલામ રો પળે, પૂછા રોને કા સબબ કયા હૈ ? ફરમાયા યેહ નૌજવાન મેરે બાદ ભેજે ગએ હૈ લેકિન ઉનકી ઉમ્મત મેરી ઉમ્મતસે ઝિયાદા જન્નતમે દાખિલ હોગી. બની ઇસરાઈલ કા ગુમાન હૈ કે મૈં અલ્લાહ કે હુઝૂર ઔલાદે આદમ મેં સબસે ઝિયાદા મોઅઝ-ઝઝ હું. હાલાંકે યેહ શખ્સીયત દુનિયામે મેરે બાદ આઈ જબકે મૈં દૂસરી દુન્યામે હું. અગર ફક્ત આપકી ઝાત અફઝલ હોતી તો કોઈ બાત ન થી મગર ઉનકે સાથ ઉનકી ઉમ્મત ભી તમામ ઉમ્મતો સે અફઝલ હૈ.

સાતવે આસ્માન પર: ફિર દોનો સાતવે આસ્માન પર પહોંચે, હઝરતે જિબ્રઈલને દસ્તક દી યહાં ભી સવાલો જવાબ કે બાદ મરહુબા કે કલ્માત કહે ગએ. ઝરા આગે બળે તો યહાં ઇબ્રાહીમ ખલીલુલ્લાહ અલયહિસ્સલામ વસ્સલામસે મુલાકાત હુઈ. આપ જન્નતકે દરવાઝે કે પાસ બૈતુલ મા'મૂરસે ટેક લગાએ સોને કી કુરસી પર રોનક અફરોઝ થે, આપકી ઉમ્મતકે કુછ લોગ ભી વહાં થે. હુઝૂર ને ઉન્હે સલામ કિયા હઝરતે ઇબ્રાહીમ ને સલામ કા જવાબ દિયા ઔર આપને ભી ફરમાયા મરહુબા અય નેક બેટે ઔર નેક નબી ફિર ઇર્શાદ ફરમાયા અપની ઉમ્મતકો હુકમ દે કે જન્નતમે બક્સરત પૌધે લગાએ, જન્નતકી મિટ્ટી પાકીઝા હૈ ઔર ઉસકી ઝમીન ચૌળી હૈ. હુઝૂર ﷺ ને પૂછા જન્નતકે પૌધે કયા હૈ? હઝરતે ઇબ્રાહીમને ફરમાયા **લા હવલ વલા કુવ્વત ઇલ્લા બિલ્લાહ હિલ અલિયિલ અઝીમ હૈ.**

એક રિવાયતમે હૈ કે આપકી ઉમ્મતકો મેરી તરફસે સલામ કહે ઔર ઉન્હે ખબર દે કે જન્નતકી મિટ્ટી પાકીઝા હૈ ઔર ઉસકા પાની મીઠા હૈ ઔર ઉસકે પૌધે **સુબહાનલ્લાહિ વલહમ્દુલિલ્લાહિ વલાઈલાહ ઇલ્લલ્લાહુ વલ્લાહુ અકબર હૈ.**

હઝરતે ઇબ્રાહીમ અલયહિસ્સલામ કે કરીબ હી કુછ લોગ બેઠે હુએ થે જિનકે ચેહરે ચમક ઔર સુફેદી મેં કાગઝ કી તરહ થે. કુછ ઔર લોગ થે જિનકે રંગોમે કુછ કમી થી ઉઠે ઔર એક નહેર મેં દાખિલ હો ગએ ઉસમેં ઉન્હોને ગુસ્લ કિયા, જબ નિકલે તો ઉનકા રંગ કુછ સાફ હો ગયા. દો બારા નહેર મેં દાખિલ હોકર ગુસ્લ કિયા તો ઉનકા રંગ મઝીદ સાફ હો ગયા, તીસરી બાર ફિર નહેર મેં દાખિલ હોકર ઉન્હોને ગુસ્લ કિયા, અબ ઉનકા રંગ ઉનકે સાથિયો કી તરહ બિલકુલ સાફ વ સુફેદ હો ગયા. ફિહ વોહ આકર અપને સાથિયો કે સાથ બેઠ ગએ. હુઝૂર ﷺ ને દરયાફત ફરમાયા જિબ્રઈલ! યેહ સુફેદ ચેહરેવાલે ઔર જિનકે રંગોમે કુછ કમી થી કૌન હૈ? ઔર યેહ નેહરે કેસી હૈ? જિનમેં દાખિલ હોકર ઉન્હોને ગુસ્લ કિયા? હઝરતે જિબ્રઈલ અલયહિસ્સલામ ને જવાબ દિયા કે સુફેદ ચેહરે વાલે વોહ હૈ જિન્હોને અપને ઇમાનકે સાથ ઝુલ્મ ઔર ગુનાહો કા શામિલ ન કિયા થા ઔર જિનકે રંગો મેં કુછ કમી થી યેહ વોહ લોગ હૈ જિન્હોને નેક અમલ કિયે ઔર ઉસકે સાથ ગુનાહ ભી કિયે, ફિર બારગાહે ઇલાહી મેં તૌબા કી તો અલ્લાહને ઉનકી તૌબા કુબૂલ ફરમા લી. ઔર ઇન નેહરો

કી તફસીલ યેહ હૈ કે પહલી નેહર રહમત હૈ દૂસરી નેઅમત હૈ ઔર તીસરી નેહર શરાબે તહૂર કી હૈ. કહા ગયા કે યેહ આપ આપકી ઉમ્મત કી જગહ હૈ.

ઈસ દૌરાન આપને દેખા કે આપકી ઉમ્મત દો હિસ્સો મેં બટી હુઈ હૈ. એક ગિરોહ વોહ હૈ જિનકે જિસ્મ પર કાગઝ કી તરહ સુફૈદ કપળે હૈ. દૂસરે ગિરોહ પર ખાકિસ્તરી(રાખોળી) રંગ કે કપળે હૈ. ફિર આપ બૈતુલ મા'મૂર મેં દાખિલ હુએ, આપકે સાથ સુફૈદ લિબાસવાલે ભી દાખિલ હુએ ઔર જિનકે લિબાસ ખાકિસ્તરી(રાખોળી) રંગ કે થે ઉન્હે છુપા દિયા ગયા, હાલાંકે વોહ ભી ખૈર પર હોગે. ફિર આપને અપને સાથકે મોમિનીન કો લેકર બૈતુલ મા'મૂર મેં નમાઝ પઢી. યેહ વોહ મકામ હૈ જહાં હર રોઝ સત્તર હઝાર ફરિશ્તે દાખિલ હોતે હૈ. કિયામત તક દોબારા દાખલા નસીબ ન હોતા, બૈતુલ મા'મૂર ખાનએ કા'બા કે ઠીક ઉપર હૈ, યહાં તક કે બૈતુલ મા'મૂર સે કોઈ પથ્થર ગિરાયા જાએ તો વોહ કા'બાએ મુઅઝઝમ પર ગિરેગા.

સિદરતુલ મુન્તહા કી તરહ રવાનગી: ફિર નબિયે કરીમ ﷺ સિદરતુલ મુન્તહા પર પહોંચે, ઝમીનસે ઉપર પહોંચને વાલી હર ચીઝ કી આખરી હદ યહી હૈ વહાંસે ઉસે હાસિલ કિયા જાતા હૈ. ઈસી તરહ ઉપરસે નીચેવાલી હર શય કી આખરી હદ યહી હૈ, યહીસે ઉસે હાસિલ કિયા જાતા હૈ.

મકામે સિદરા પર હુઝૂર સચ્ચદે કાએનાત ﷺ ને હઝરતે જિબ્રઈલ અમીનકો દૂસરી સૂરત મેં દેખા કે આપકે છેસો(૬૦૦) પર હૈ, હર એક પરને ઉફુક(આસ્માનકા કિનારા જો ઝમીનસે મિલા હુવા દિખાઈ દેતા હૈ) કો વેર રખા હૈ, ઉન્કે પરસે ઈસ કદર ખૂબસૂરત મોતી ઔર યાકૂત ઝળતે હૈ જિન્હે અલ્લાહ કે સિવા કોઈ નહી જાનતા.

ફિર કૌસર સે હોતે હુએ જન્નતમેં દાખિલ હુએ, વહાં એસી નેઅમતેં થી કે ઉસ જેસા ન કિસી આંખને દેખા, ન કિસી કાન ને સુના ઔર ન કિસી ઇન્સાન કે દિલમેં ઉન્કા તસવ્વુર ગુઝરા. જન્નતકે દરવાઝે પર આપને લિખા દેખા: **તર્જુમા-સદકા પર દસ ગુનાહ અજ વ સવાબ હૈ ઔર કર્મ પર અઠારહ ગુના અજ હૈ.**

હુઝૂર ﷺ હઝરતે જિબ્રઈલ અમીન સે પૂછા: કર્મ સદકા સે અફઝલ કયું હૈ? જવાબ દિયા કે માંગનેવાલા ઉસ વકત ભી માંગતા હૈ જબ ઉસકે પાસ હો મગર મકરૂઝ(કર્મ લેનેવાલા) હાજત કે વકત હી કર્મ લેતા હૈ.

ફિર આપ આગે તશરીફ લે ગએ વહાં દૂધ કી એસી નહરેં થી જિનકા રંગ બદલતા નહી થા ઔર શરાબકી એસી નહરેં થી જો પીને વાલે કો લુલ્હ વ લઝ્ઝત અતા કરને વાલી હૈ. ઔર ખાલિસ શહદ કી નહરેં ભી થી, ઉસમેં મોતિયો કે ગુંમબદ થે, ઔર જન્નત કે અનાર બળે ડોલ જેસે થે ઔર ઉસકે પરિન્દે બખ્તી ઊંટો કી તરહ થે, હઝરત અબુબકર રદિયલ્લાહુ અન્હુ ને અર્ઝ કી યા રસૂલલ્લાહ! ઈસકા ગોશ્ત તો નર્મ હોતા હૈ, હુઝૂરને ફરમાયા: મૈને ઉસે

ખાયા તો ઉસે બખ્તી ઊટો સે ભી ઝિયાદા નર્મ પાયા. મુઝે ઉમ્મીદ હે કે તુમ ભી ઉસે ખાઓગે.
ફિર આપ પર દોઝખ કો પેશ કિયા ગયા ઉસમે અલ્લાહકા ગઝબ ઔર અઝાબ થા
ફિર આપકે સામને જહન્નમ કો બંદ કર દિયા ગયા.

ફૈઝાને ફુર્આન

ઝીનત ઔર સિંગાર

હઝરત અલ્લામા મૌલાના મુફતી મુહમ્મદ ગુલઝાર અશરફ સિદ્દીકી

સરમેં તેલ લગાના: (૧)હઝરતે અનસ રદિયલ્લાહુ અન્હુ સે રિવાયત હૈ કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ કસરતસે સરમેં તેલ ડાલતે ઔર દાબીમેં કંગા કરતે.(સરહે સુન્ના) (૨)રસૂલે ખુદા સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા જિસકે બાલ હો વોહ ઉનકા ઇકરામ કરે યા'ની બાલો કો ઘોએ, તેલ લગાએ, કંગા કરે.(અબુ દાઉદ) (૩)હઝરતે અબુ કતાદા રદિયલ્લાહુ અન્હુ ફરમાતે હૈ કે મેરે સર પર પૂરે બાલ થે. મૈને રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમસે અર્ઝ કિયા કે ઇનકો કંગા કિયા કરું? હુઝૂરને ફરમાયા હાં ઔર ઉનકા ઇકરામ કરો. ઇસ લિયે અબુ કતાદા રદિયલ્લાહુ અન્હુ હુઝૂર કે ફરમાને કી વજહ સે કભી દિનમેં દો મર્તબા તેલ લગાયા કરતે.(ઈમામ માલિક) (૪)હઝરતે અતા બિન યસાર રદિયલ્લાહુ અન્હુ સે રિવાયત હૈ કે નબી પાક સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ મસ્જિદમેં તશરીફ ફરમા થે. એક શખ્સ આયા જિસકે સર ઔર દાબી કે બાલ બિખરે હુએ થે. હુઝૂરને ઉસકી તરફ ઇશારા કિયા ગોયા બાલો કે દુરસ્ત કરને કા હુક્મ દિયા હૈ. વોહ શખ્સ દુરસ્ત કરકે વાપસ આયા, હુઝૂરને ફરમાયા કયા યેહ ઉસસે બેહતર નહી હૈ કે કોઈ શખ્સ બાલો કો ઇસ તરહ બિખેર કર આતા હૈ ગોયા વોહ શૈતાન હૈ.(ઈમામ માલિક)

ફાયદા: બા'ઝ ઔરતો કા મા'મૂલ હૈ કે મૈલી ફુઘૈલી રહતી હૈ ન તો અપને સરકે બાલો કો ઘોતી હૈ ન તેલ લગાતી હૈ ન હી કંગી કરતી હૈ. બાલ બિખરે રહતે હૈ યેહ શૈતાની શકલ હૈ. ઉનકો ચાહિયે કે વોહ અપને બાલ સંવાર કરકે રખે ઔર શૈતાની શકલ વ સૂરતસે બચે.

સૂરમા લગાના: (૫)નબીયે કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ ને ઇર્શાદ ફરમાયા કે ઇસ્મદ પથ્થરકા સૂરમા લગાઓ કે વોહ નિગાહો કો જિલા(રોશની) દેતા હૈ ઔર પલક કે બાલ ઉગાતા હૈ ઔર હુઝૂર કે પાસ સૂરમાદાની થી જિસસે હર રાત મેં સૂરમા લગાતે થે. ત્રીન સલાઈયાં ઇસ આંખમેં ઔર ત્રીન ઉન આંખ મેં.(તિર્મિઝી શરીફ)

મેહંદી લગાના: (૬)હઝરતે આયશા સિદ્દીકા રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હા સે રિવાયત હૈ

કે હિન્દ બિન્તે ઉકબાને અર્ઝ કિયા યા નબી અલ્લાહ મુઝે બૈઅત કર લિજિયે. ફરમાયા મૈ તુઝે બૈઅત ન કરૂંગા જબ તક તુ અપની હથેલિયો કો બદલ ન દે(યા'ની મેહંદી લગાએ) તેરે હાથ ગોયા દરિન્દે કે હાથ મા'લૂમ હો રહે હૈં.(અબુ દાઉદ)

(૭)હઝરતે આયશા સિદ્દીકા રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હા ફરમાતી હૈ કે એક ઔરતકે હાથમેં કિતાબ થી ઉસને પર્દે કે પીછેસે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ કી તરફ ઇશારા કિયા યા'ની દેના ચાહા, હુઝૂરને અપના હાથ ખીચ લિયા ઔર યેહ ફરમાયા કે મા'લૂમ નહી મર્દકા હાથ હૈ યા ઔરતકા હાથ હૈ. ઉસને કહા ઔરતકા હાથ હૈ, ફરમાયા કે અગર ઔરત હોતી તો નાખૂનો કો મેહંદી સે રંગતી.(નિસાઈ શરીફ)

હાઈદા: ઇન મુબારક હદીસો સે મા'લૂમ હુવા કે ઔરતો કો આંખો મેં સૂરમા લગાના ઔર હાથ-પાંવ મેં મેહંદી લગાના જાઈઝ હૈ. બલ્કે ઉનકો અપને ખાવિન્દ કો ખૂશ કરને કે લિયે ઇસ કિસ્મ કી ઝીનત વ આરાઈશ કરની ચાહિયે ઔર વોહ અપની લળકિયો કે હાથ-પાંવ મેં મેહંદી લગા સકતી હૈ. ઇસ તરહ ઉનકો ઝેવર પહના સકતી હૈ મગર છોટે લળકો કે હાથ-પાંવ મેં મેહંદી નહી લગા સકતે અગર લગાએગી તો વોહ ખુદ ગુન્હેગાર હોગી.

સિયાહ ખિઝાબ(કાલી સાઈ) નાખાઈઝ હૈ: (૮)હઝરત જાબિર રદિયલ્લાહુ અન્હુ સે રિવાયત હૈ કે ફત્હે મક્કા કે દિન અબુ કહાફા(હઝરતે અબુબક રદિયલ્લાહુ અન્હુ કે વાલિદ) લાએ ગએ ઔર ઉનકા સર ઔર દાબ્હી સિગામા(યેહ એક ઘાસ હૈ) કી તરહ સફેદ થી. નબિયે કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમને ફરમાયા ઇસકો કિસી ચીઝ સે બદલ દો.(યા'ની ખિઝાબ લગાઓ) ઔર સિયાહી સે બચો યા'ની સિયાહ ખિઝાબ ન લગાના.(મુસ્લિમ શરીફ) (૯)મહબૂબે ખુદા સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમને ફરમાયા કે આખિર ઝમાને મેં કુછ લોગ હોંગે જો સિયાહ ખિઝાબ લગાએંગે જૈસે કબૂતર કે પોટે. વોહ લોગ જન્નત કી ખુશ્બૂ નહી પાએંગે.(નિસાઈ શરીફ)

હાઈદા: બા'ઝ ઔરતો કે સરકે બાલ જબ સફેદ હો જાતે હૈં તો અપના બુખ્લાપા છુપાને કે લિયે સિયાહ ખિઝાબ કા ઇસ્તેમાલ કરતી હૈ હાલાંકે સિયાહ ખિઝાબ લગાના હરામ હૈ.

સરકે બાલોં મેં મેહંદી લગાના: (૧૦)હબીબેખુદા સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ ને ફરમાયા કે સબસે અચ્છી ચીઝ જિસસે સફેદ બાલોંકા રંગ બદલા જાએ મેહંદી યા કતમ હૈ.(તિર્મિઝી શરીફ) (૧૧)હઝરત ઇબ્ને અબ્બાસ રદિયલ્લાહુ અન્હુ સે રિવાયત હૈ કે નબિયે કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ કે સામને એક શખ્સ ગુઝરા જિસને મેહંદી કા ખિઝાબ કિયા થા. ઇર્શાદ ફરમાયા યેહ ખૂબ અચ્છા હૈ ફિર એક દૂસરા શખ્સ ગુઝરા જિસને મેહંદી ઔર કતમ કા ખિઝાબ કિયા થા. ફરમાયા યેહ ઉસસે ભી અચ્છા હૈ ફિર એક તીસરા શખ્સ ગુઝરા જિસને ઝર્દ ખિઝાબ કિયા થા. યેહ ઉન સબસે અચ્છા હૈ.(અબુ દાઉદ)

(૧૨)સચ્ચદે દો આલમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમને ફરમાયા કે સબસે પહલે મેહંદી ઔર કતમ કા ખિઝાબ ઈબ્રાહીમ અલયહિસ્સલામને કિયા ઔર સબસે પહલે સિયાહ ખિઝાબ ફિરઔન ને કિયા.(ઈબ્નુલ નજાર) (૧૩)હઝરત ઈબ્ને ઉમર રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુ રિવાયત હૈ કે મોમીનકા ખિઝાબ ઝર્દી ઔર મુસ્લિમકા ખિઝાબ સુર્ખી હૈ. ઔર કાફિર કા ખિઝાબ સિયાહી હૈ.(તિબ્રાની)

હાઈદા: દીન બહનો કો ચાહિયે કે જબ ખિઝાબ લગાને કી ઝરૂરત પળે તો સિયાહ ખિઝાબસે બચે ક્યૂં કે યેહ કાફિરો કા ખિઝાબ હૈ. ઈસકે ઇલાવા હર કિસ્મકા ખિઝાબ લગા સકતી હૈ.

ગોદના જાઈઝ નહી: (૧૪)નબિયે કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમને ફરમાયા કે અલ્લાહ કી લા'નત ઉસ ઔરત પર જો બાલ મિલવાએ ઔર ગોદને વાલી ઔર ગોદવાને વાલી પર.(બુખારી શરીફ) (૧૫)હઝરતે અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્ઉદ રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુને ફરમાયા કે અલ્લાહ તઆલા કી લા'નત ગોદને વાલિયો પર ઔર ગોદવાને વાલિયો પર ઔર બાલ નોચને વાલિયો પર યા'ની જો ઔરતે ભવો કે બાલ નોચકર આબરૂ કો ખૂબસૂરત બનાતી હૈ ઔર ખૂબસૂરતી કે લિયે દાંત રેતને વાલિયો પર. એક ઔરતને અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્ઉદ રદિયલ્લાહુ અન્હુ કે પાસ હાઝિર હોકર યેહ કહા કે મુઝે ખબર મિલી હૈ કે આપને ફુલા-ફુલા કિસ્મ કી ઔરતો પર લા'નત કી હૈ. ઉન્હોને ફરમાયા કે મૈં ક્યૂં ન લા'નત કરૂં જિન પર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમને લા'નત કી ઔર ઉસ પર જો કિતાબુલ્લાહમેં મલઉન હૈ ઉસને કહા કે મૈંને કિતાબુલ્લાહ પળી હૈ મુઝે ઉસમેં યેહ ચીઝ નહી મિલી ફરમાયા તુને ગૌરસે પળહા હોતા તો ઝરૂર ઉસકો પાયા હોતા કયાં તુને યેહ નહી પળહા "રસૂલેપાક જો તુમ્હે દે ઉસે લે લો ઔર જિસ ચીઝસે મના કરે ઉસસે બા'ઝ આ જાઓ" ઉસ ઔરતને કહા હાં યેહ પળહા હૈ. અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્ઉદને ફરમાયા, હુઝૂરને ઉસસે મના ફરમાયા હૈ. એક રિવાયત મેં હૈ કે ઉસકે બા'દ ઉસ ઔરતને યેહ કહા કે ઈનમેં સે બા'ઝ બાતે તો આપકી બીબી મેં ભી હૈં હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્ઉદ રદિયલ્લાહુ અન્હુ ને ફરમાયા અંદર જાકર દેખો, વોહ મકાનમેં ગઈ ફિર આઈ તો આપને ફરમાયા કયા દેખા? ઉસને કહા કુછ નહી દેખા. અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્ઉદન રદિયલ્લાહુ અન્હુ ને ફરમાયા અગર ઉસમેં યેહ બાત હોતી તો મેરે સાથ ન રહ સકતી.(બુખારી શરીફ)

હાઈદા: ઈન હદીસોસે સાબિત હુવા કે ઈન્સાનકે બાલો કી ચોટી બનાકર ઔરત અપને બાલો મેં ગુંધે તો યેહ હરામ હૈ. હદીસપાક મેં ઈસ પર લા'નત આઈ હૈ ઔર ઉસ પર ભી લા'નત હૈ જિસને કિસી દૂસરી ઔરત કે સરમેં એસી ચોટી ગુંધી અગર વોહ બાલ જિસકી ચોટી બનાઈ ગઈ હૈ જો ઉસી ઔરતકે હૈ જિસકે સરમેં જોળી ગઈ હૈ, જબ ભી જાઈઝ નહી અગર ઉન યા સિયાહ તાગે કી ચોટી બનાકર લગાએ તો મના નહી. ઈસી તરહ ગોદને વાલી ઔર

ગોદવાને વાલી પર ભી લા'નત આઈ છે. ઇસી તરહ રેતીસે દાંત રેતકર ખૂબસૂરત કરને વાલી યા દૂસરી ઔરતકે દાંત રેતને વાલી યા મોચને સે આબરૂ કે બાલો કો નોચ કર ખૂબસૂરત કરને વાલી ઔર જિસને દૂસરી કે બાલ નોચે ઉન સબ પર હદીસપાક મેં લા'નત આઈ છે.

મરચલા: લળકિયો કે કાન છેદના જાઈઝ હૈ મગર લળકો કે કાન છેદના ઔર ઝેવર પહનાના નાજાઈઝ હૈ.

ઘરકો સાફ-સુથરા રખના: હઝરતે સઈદ બિન અલ મસીબ રદિયલ્લાહુ અન્હુ ફરમાતે હૈ કે અલ્લાહ પાક હૈ ખૂશ્બૂ કો દોસ્ત રખતા હૈ, સખી સખાવત કો દોસ્ત રખતા હૈ લિહાઝા અપને સહન કો સુથરા રખો. યહુદિયો કે સાથ મુશાબેહત ન કરો. (તિર્મિઝી શરીફ)

ફાયદા: બા'ઝ બહનેં અપને ઘરકો સુથરા નહી રખતી હૈ. ઉનકો ચાહિયે કે મકાન કે અંદર ઔર સહનમેં ઝાળુ દેકર ઉનકો સાફ-સુથરા રખે ઔર સફાઈકા ખાસ ખયાલ રખે ઘરમેં ગંદગી કા ઢેર ન લગાએ. યહી હમારે રહબરે આ'ઝમ હઝરત મુહમ્મદ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ કા ઇર્શાદ હૈ ઔર મકાનકો બેજાન ચીઝો કી તસ્વીરસે આરાસ્તા કરના ભી જાઈઝ હૈ. મગર મકાનમેં જાનદાર કી તસ્વીર રખના જાઈઝ નહી ક્યું કે જિસ ઘરમેં જાનદાર કી તસ્વીર હોતી હૈ વહાં રહમત કે ફરિશ્તે નહી આતે.

ફરમાને હઝરતે ઉસ્માને ગની રદિયલ્લાહુ અન્હુ

- ✍ અપને રઘ કે સિવા કિસી સે ઉમ્મીદ મત રખ ઔર અપને ગુનાહસે ડરતા રહ.
- ✍ ગુનાહ કિસી ન કિસી સૂરતમેં દિલકો બેચેન રખતા હૈ.
- ✍ જલ્લ સોના ઔર જલ્લ ઉઠના તંદુરસ્તી કા ઝરિયા ઔર ખૂશકિસ્મતી હૈ.
- ✍ અલ્લાહ કો હર વકત અપને સાથ સમઝના અફઝલ તરીન ઈમાન હૈ.
- ✍ જન્નત કે અંદર રોના અજુબ હૈ ઔર દુનિયા કે અંદર હંસના અજુબતર હૈ.
- ✍ ઉસને ખુદા કા હક નહી જાના જિસને લોગો કા હક નહી પહચાના.
- ✍ હાજતમંદ ગરીબ લોગોકા તુમ્હારે પાસ આના ખુદાકા ઈન્આમ હૈ.
- ✍ પળહો ઔર લિખો ઇલ્મ વોહ ખઝાના હૈ જો કભી ખાલી નહી હોતા ઉસે જિતના ખર્ચ કરોગે ઉતના બળહેગા.
- ✍ જબ તક કિસી મુઆમલે કી તુમ્હે પૂરી તહકીક ન હો તો ઉસ મુઆમલે મેં ખામોશ રહના ચાહિયે.
- ✍ કિસી કામ કો આજ હો સકતા હૈ ઉસે દૂસરે દિન પર મત ડાલો બલ્કે આજ કરને કે બજાએ અભી કર ડાલો.

કુર્આન મજીદ પઢને કે કુઆઈલ

હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ મુશ્તાક સાહબ અશરફી

ફૈઝાને હદીષ

હદીસ: હઝરતે ઉમર رضي الله عنه સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા "અલ્લાહ તઆલા ઈસ કિતાબસે બહુત લોગો કો બુલંદ કરતા હૈ ઔર બહુતો કો પસ્ત કરતા હૈ. યા'ની જો ઈસ પર ઈમાન લાતે હૈ અમલ કરતે હૈ ઉનકે લિયે બુલંદી હૈ ઔર દૂસરો કે લિયે પસ્તી હૈ."

હદીસ: હઝરતે આયશા સિદ્દીકા رضي الله عنها સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા "જો કુર્આન પઢને મેં માહિર હૈ વોહ કિરામન કાતેબીન કે સાથ હૈ ઔર જો શખ્સ રુક-રુક કર કુર્આન પઢતા હૈ ઔર વોહ ઉસ પર શાક હૈ યા'ની ઉસકી ઝબાન આસાની સે નહી ચલતી તકલીફ કે સાથ અદા કરતા હૈ ઉસકે લિયે દો અજ હૈ."

હદીસ: અબ્દુરહમાન બિન ઔફ رضي الله عنه સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા "ત્રીન ચીઝે કિયામત કે દિન અર્શ કે નીચે હોગી એક કુર્આન કે પેહ બંદો કે લિયે ઝગળા કરેગા ઉસકે લિયે ઝાહિર બાતિન હૈ ઔર અમાનત ઔર રિશ્તા પુકારેગા કે જિસને મુઝે મિલાયા અલ્લાહ ઉસે મિલાએગા ઔર જિસને મુઝે કાટા અલ્લાહ ઉસે કાટેગા."

હદીસ: હઝરતે અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર رضي الله عنه સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા "પઢ ઔર ચળ ઔર તરતીલકે સાથ પઢ જિસ તરહ જિસ તરહ દુન્યામેં તરતીલકે સાથ પઢતા થા તેરી મંઝીલ આખિર આયત જો તુ પઢેગા વહાં હૈ"

હદીસ: હઝરતે ઈબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه ઔર હઝરતે અનસ رضي الله عنه સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા "જિસકે જૌફમેં(અંદર) કુછ કુર્આન નહી હૈ વોહ વીરાન મકાન કી મિસ્લ હૈ."

હદીસ: હઝરતે અબુ સઈદ رضي الله عنه સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા "અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ, જિસકો કુર્આનને મેરે ઝિક ઔર મુઝસે સુવાલ કરને સે મશગૂલ રખા ઉસે મૈં ઉસસે બેહતર દૂંગા જો માંગનેવાલો કો દેતા હું. ઔર કલામુલ્લાહ કી ફઝીલત દૂસરે કલામો પર વૈસી હી હૈ જૈસી અલ્લાહ કી ફઝીલત ઉસકી મખ્લૂક પર હૈ."

હદીસ: હઝરતે અબ્દુલ્લાહ બિન અસઉદ رضي الله عنه સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા "જો શખ્સ કિતાબુલ્લાહ કા એક હર્ફ પઢેગા ઉસકો એક નેકી મિલેગી જો દસ કે બરાબર હોગી, મૈં યેહ નહી કહતા 'ઇલ્મ' એક હર્ફ હૈ બલકે અલીફ એક હર્ફ, લામ દૂસરા હર્ફ ઔર મીમ ત્રીસરા."

હદીસ: મઆઝ જહની رضي الله عنه સે રિવાયત હૈ કે હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા "જિસને કુર્આન પઢા

और जो कुछ उसमें है उस पर अमल किया उसके वालिदैन को कियामत के दिन ताज पहनाया जायेगा जिसकी रोशनी सूरजसे अच्छी है अगर वो तुम्हारे घरोंमें होता.... तो अब ખૂદ ઇસ અમલ કરને વાલે કે મુતા'લિક તુમ્હારા કયા ગુમાન હૈ."

હદીસ: હઝરતે અલી رضي الله عنه سے رِوايَت ہے کہ ہُزُور عليه السلام نے فرمایا "جیس نے کُورْآن پڑھا اور اُسکو یاد کر لیا، اُسکے ہلال کو ہلال سمجھا اور ہرام کو ہرام جانا اُسکے گھر والوں میں دس شہسوں کے بارے میں اعلیٰٰلہ تعالیٰ اُسکی شہادت کبूल فرمائے گا جن پر جہنم کا جہنم ہے۔"

હદીસ: હઝરતે ઇબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه سے મરવી કહતે હે: જિબ્રીલ અલયહિસ્સલામ હુઝૂર કી ખિદમતમાં હાજિર થે, ઉપરસે એક આવાઝ આઈ, ઉન્હોને સર ઉઠાયા ઓર યેહ કહા કે આસ્માનકા યેહ દરવાઝા આજ હી ખોલા ગયા, આજસે પહેલે કભી નહી ખુલા, એક ફરિશ્તા ઉતરા, જિબ્રીલ અલયહિસ્સલામને કહા યેહ ફરિશ્તા આજસે પેહલે કભી ઝમીન પર નહી ઉતરા થા, ઉસને સલામ કિયા ઓર યેહ કહા કે હુઝૂરકો બશારત હો કે દો નૂર હુઝૂરકો દિયે ગએ ઓર હુઝૂરસે પહેલે કિસી નબીકો નહી મિલે વોહ દો નૂર યેહ હૈ સૂરહ ફાતિહા ઓર સૂરહ બકરહ કા ખાતમા જો હઈ આપ પહેંગે વોહ દિયા જાએગા.

હદીસ: અબુ હુરૈર رضي الله عنه سے رِوايَت ہے کہ ہُزُور عليه السلام نے فرمایا "اپنے گھروں کو کبیرستان نہ بنانا، شیطان اُس گھر سے آگاتا ہے جس میں سूरے بکરہ پڑھی جاتی ہے."

હદીસ: અબુ ઉમામા رضي الله عنه سے રિવાયત છે કે હુઝૂર عليه السلام કો ફરમાતે સુના કે "કુર્આન પઢ્હો કયુંકે વોહ કિયામત કે દિન અપને અસ્હાબકે લિયે શફી હોકર આએગા દો ચમકદાર સૂરતે બકરહ ઓર આલ-ઈમરાન કો પઢ્હો કે યેહ દોનો કિયામતકે દિન ઈસ તરહ આએગે ગોયા દો અબ્ર મેં દો સાઈબાન હૈ યા સફબસ્તા પરિન્દો કી દો જમાઅતે, વોહ દોનો અપને અસ્હાબકી તરફસે ઝગળા કરેંગે યા'ની ઉનકી સફાઅત કરેંગી સૂરખે બકરહ કો પઢ્હો કે ઈસકા લેના બરકત હૈ ઓર ઉસકો છોળના હસરત હૈ ઓર એહલે બાતિલ ઉસકી ઇસ્તતાઅત નહી રખતે."

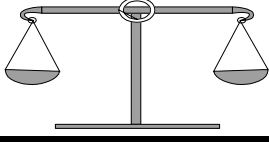
હદીસ: અલ્લાહ તઆલાને આસ્માન વ ઝમીનકે પૈદા કરને સે દો હઝાર બરસ પહેલે એક કિતાબ લિખી ઉસમેં સે દો આયતે જો સૂરહ બકરહ કે ખત્મ પર હૈ નાઝિલ ફરમાઈ જિસ ઘરમેં ત્રીન રાતો તક પઢ્હી જાએ શૈતાન ઉસકે કરીબ નહી જાએગા.(તિર્મિઝી વ દારમી)

ફરમાને અલી

જબ દુઆ ઓર કોશિશ સે કામ ન બને તો ફૈસલા અલ્લાહ પર છોળ દો વોહ અપને બંદો કે હક મેં બેહતર ફૈસલા કરને વાલા હૈ.

શરદ્ અદાલત

હઝરત મૌલાના મુફતી વકાર સાહબ

સવાલ ૧: ફાસિક જેસે કે દાબ્દી મુંડાનેવાલા અગર અઝાન દે યા ઇકામત કહે તો દુરસ્ત હૈ યા નહી ?

જવાબ ૧: ફાસિક કી અઝાન વ ઇકામત મકરૂહ હૈ મગર દે દે તો હો જાએગી દોહરાને કી હાજત નહી. (ફતાવા મુફતીએ આઝમ, જિલ્દ-દોમ, સફા-૨૨૮)

સવાલ ૨: કયા અઝ્ન કી નમાઝ કે બાદ યા ફજ કી નમાઝ કે બાદ સૂરજ નિકલને સે પહેલે કઝા નમાઝ પબ્હ સકતે હૈ યા નહી ?

જવાબ ૨: અઝ્નકી નમાઝ કે બાદ સૂરજ ઢલને સે બીસ મીનીટ પહેલે ઓર ફજ કી નમાઝ કે બાદ સૂરજ નિકલને સે પહેલે કઝા નમાઝ પબ્હ સકતે હૈ.

સવાલ ૩: કયા ઝકાત કી અદાયગી કે લિયે 'ઝકાત' કહ કર દેના ઝરૂરી હૈ ?

જવાબ ૩: ઝકાત જિસે દી જાએ ઉસસે યેહ કહના કુછ ઝરૂરી નહી કે યેહ ઝકાત કા માલ હૈ બલકે હદયા, તોહફા, નઝરાના વગૈરા કહકર દેનેસે ભી ઝકાત અદા હો જાતી હૈ.

સવાલ ૪: કર્ઝદાર કો ઝકાત દેકર અપને કર્ઝમેં વાપસ લેના કેસા હૈ ?

જવાબ ૪: ઝૈદા કા રૂપિયા બકર પર બાકી હૈ ઓર વોહ અપની ગરીબી કી વજહસે ઝૈદકા રૂપિયા દે ન પાતા હો. ઝૈદ ને ઉસકો ઝકાત કી રકમ દેકર અપના કર્ઝ માંગા ઓર બકરને વહી રકમ ઝૈદ કો અપને કર્ઝ કી અદાયગી કે લિયે દે દિયા તો ઇસ સૂરત મેં ઝૈદ કી ઝકાત ભી અદા હો ગઈ ઓર બકર કા કર્ઝ ભી અદા હો ગયા.

સવાલ ૫: ઝૈદને અપની મર્દુમા બીવી કી તરફસે ઝકાત દી તો ઝકાત અદા હોગી કે નહી?

જવાબ ૫: મર્દુમા ઓરત પર ઝકાત વાજિબ થી ઓર વોહ ઝકાત અદા કિએ બગૈર મર ગઈ તો અબ માલ વારિસો કા હોગા, ઓરત પર ઝકાત નહી. ઓર અગર વસિયત કરકે મરી હૈ કે મેરે માલસે ઝકાત અદા કરદી જાએ તો એક તિહાઈ વિરાસત સે ઝકાત અદા કી જાએગી ઓર અગર ઉસકે વારિસો રાઝી હો તો પૂરે માલસે ઝકાત અદા કી જા સકતી હૈ.

સવાલ ૬: વુઝુ કરને કે બાદ આંખસે પાની નિકલ જાતા હૈ, કયા ઇસસે વુઝુ ટૂટતા હૈ યા નહી ?

જવાબ ૬: આંખસે અગર કિસી બીમારી કી વજહસે પાની નિકલે તો વુઝુ ટૂટ જાએગા ઓર રોને કે વકત જો આંસુ નિકલતા હૈ ઉસસે નહી ટૂટેગા.

સવાલ ૭: એક ઓરત કો ઝિના કા હમલ હૈ, હામેલા કા નિકાહ કિસી શખ્સ સે હો સકતા હૈ યા નહી?

જવાબ ૬: જિસ ઔરત કો ઝિના કા હમલ હૈ ઉસ ઔરત કા નિકાહ જાઈઝ હૈ ઔર અગર ઝિના કરને વાલે કે અલાવા દૂસરે સે નિકાહ હુવા હૈ તો દૌરાને હમલ ઇસસે સોહબત નહી કર સકતા.

સવાલ ૮: ઝૈદને હિન્દા કો તલાક દે દી, ઝૈદ કી મુતલ્લેકા બીવી સે એક લગ્નકી ઔર એક લગ્નકા હૈ જો હિન્દા કી પરવરીશ મેં હૈં ઔર ઉસકા ખર્ચ ઝૈદ હી દેતા હૈ. ઝૈદ ઇન દોનો કો અપની પરવરીશ ઔર સાથમેં રખના ચાહતા હૈ. અઝરૂએ શરહ કયા હુકમ હૈ?

જવાબ ૮: લગ્નકી ઉસ વકત તક માં કી પરવરિશ મેં રહેગી કે હદે શહવત(બાલિગ) તક ન પહોંચ જાએ. ઉસકી મિકદાર ૮(નો) બરસ કી ઉમ્મર હૈ. લેકિન ઇન દોનો કી પરવરિશ કા ખર્ચ બાપકે ઝિમ્મે હૈ.

સવાલ ૯: ઝૈદ સોને—ચાંદી કી મુર્તિયો પર પૉલિશ કરતા હૈ, ઉસે સંવારતા હૈ મગર ઉસકી અઝમત અપને દિલમેં નહી રખતા ઔર સાથ—સાથ દૂસરે ઝેવરાત ઔર બરતનો પર ભી પૉલિશ કરતા હૈ તો કયા ઇન ચીઝો કી મિલને વાલી મઝદૂરી કી રકમ સે વોહ ઝકાત વ ફિતરા દે સકતા હૈ કે નહી ઔર ઇસ રકમ સે અપને વાલિદૈન કો હજ કે લિયે ભેજ સકતા હૈ કે નહી ? ઔર ઇસ રકમ સે કપળે વગૈરા પહન કર નમાઝ પઞહ સકતા હૈ કે નહી ?

સવાલ ૯: મુર્તિયો પર પૉલિશ કરના ઔર સંવારના ભી મૂરત બનાને મેં દાખિલ હૈ ઇસ લિયે ઉસકા મુઆવઝા નાજાઈઝ વ હરામ હોગા. ઇસ લિયે ઝૈદ અગર કિસી ઐસે કારખાને મેં મુલાઝિમ હૈ જહાં મુર્તિકી પૉલિશ ઝરૂર કરની પળતી હૈ તો યેહ મુલાઝિમત હી હરામ હૈ. ઔર ઇસસે હાસિલ હોને વાલા પૈસા ભી હરામ હૈ. લિહાઝા ન ઉસસે ફિતરા અદા કરના જાઈઝ હૈ ઔર ન હજ કો ભેજના દુરુસ્ત બલકે ઇસ રૂપિયે કા ઇસ્તઅમાલ કિસી તરીકે સે જાઈઝ નહી. ઔર અગર ખુદ અપના કરોબાર કરતા હૈ તો બર્તનો ઔર ઝેવરો કી પૉલિશ કા મુઆવઝા જાઈઝ હોગા ઔર મર્તિયો કા નહી.

હરામ રકમસે કિસી ચીઝ કી ખરીદારી કા મુઆમલા યેહ હૈ કે અગર દુકાનદાર કો હરામ રકમ દિખાકર કહા કે ઇસ રૂપિયે કે બદલે મેં યેહ કપળા યા ગલ્લા(અનાજ) મુઝે દો, ઉસને વોહ ચીઝ ઉસકો દે દી, ફિર ખરીદારને વહી રકમ જિસે દિખાકર માલૂમ કિયા થા ઉસકો અદા કી તો અબ જો માલ ખરીદા તો વોહ હરામ હૈ. ઉસકા ઇસ્તઅમાલ ભી હરામ હૈ.

ઔર અગર ખરીદારી મઝકૂરા તરીકે સે નહો ઔર આજકલ આમ તૌર સે ઇસી તરહ ખરીદારી હોતી હૈ યાની ખરીદારી કરતે વકત રકમ દિખાકર ન કહા હો કે ઇસ રૂપિયે કે બદલે ફુલા ચીઝ દે દો તો ઇસ તરહ જો ચીઝ ખરીદી ગઈ વોહ હલાલ હોગી. અગરયે દામ હરામ માલસે હી અદા કિયા હો ઔર ઉસકા ઇસ્તમાલ ભી હલાલ હી રહેગા. હાં ઉસને હરામ રકમ કો બદલે મેં દિયા તો ઉસકા ગુનાહ ઉસ પર અલાહિદા હોગા.

દીની ઉલૂમ ઓર કમ્પ્યુટર

ટેકનોલોજી

મુહમ્મદ હાશિમ રઝા

અલ્લાહ તઆલાને ઈન્સાનકો ઝમીનકા ખલીફા બનાકર ભેજા ઓર ઉસે અફલ વ શઊર અતા ફરમાઈ તાકે વોહ ઇસ ઝમીનકી ખિલાફતકા હક અદા કર સકે ઓર ઉસકો અપને દીને મતીન(ઇસ્લામ) કે ઝરીએ રહનુમાઈ બખ્શી જિસે ઉસકે મહબૂબ બંદે હઝરત મુહમ્મદ મુસ્તુફા સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ લેકર તશરીફ લાએ ઓર અલ્લાહને અપને મહબૂબ બંદે સે જો પેહલા ખિતાબ ફરમાયા વોહ ઇલ્મ સીખને કે બારેમં થા ઇસસે ઇલ્મ કી વુક્અત કા અંદાજા બખૂબી લગાયા જા સકતા હૈ ઓર ખુદ આકાએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ કા પેહ ફરમાના કે "ઇલ્મ સીખો અગરચે ચીન હી જાના પળે" સે પેહ બાત ભી બખૂબી જાની જા સકતી હૈ કે આજ ચીનમં ઇલ્મ કિતની બહુત કસીર મિકદારમં પાયા જા સકતા હૈ ઇસ તૌર પર કે વહાં કા એક છોટાસા બચ્ચા ભી અપને હાથો સે થોળી દેર મં એક હૈરતમં ડાલ દેને વાલા ગેજેટ(gadget) બના લેતા હૈ જિસે કિસી ઓર જગહકે બચ્ચે અપને વહમ વ ગુમાનમં ભી નહી લા સકતે ગોયા કે આકાકી નિગાહે દેખ રહી થી કે ચીન કો મુસ્તકબિલમં કિતની તરક્કી હાસિલ હો જાએગી.

ઇસ્લામને અપની પહલી વહીકે દિનસે

હી ઓલાદે આદમકો આફાકો અનફસ કી ગેહરાઈયો મે ગોતાઝન હોને કા હુકમ દિયા. પેહ ઇસ્લામ હી કી તા'લીમ કા ફૈઝ થા કે દુન્યાકી ઉજળ તરીન કૌમ 'અરબ' એહકામે ઇસ્લામકી તા'લીમ કે બાદ મહઝ એક હી સદી કે અંદર દુન્યાભરકી ઈમામત વ પેશવાઈ કી હકદાર ઠેહરી ઓર દેખતે હી દેખતે ઉસને દુન્યાકો યૂનાની ફલ્સફે કી ગુથિયો સે આઝાદ કરાતે હુએ ફિતરી ઉલૂમ કો તજુરબે(Experiments) કી બુન્યાદ અતા કી કયૂં કે આજતક ઈન્સાન આંખ બંદ કિયે હુએ યૂનાની ફલ્સફા(Unani Philosophy) કો માનતે ચલે આયે હૈ ઓર એસા માહૌલ લોગોકે સામને પેશ કિયા ગોયા કે મુસલ્માનોને તેહકીકાત(Researches) મં કબી કોઈ ઈઝાફા કિયા હી ન હો સ્કૂલસે લેકર કોલેજ વ યુનિવર્સિટી તક હર જગહ સાયન્સ ઓર ટેકનોલોજી કે તા'લુકસે મહઝ યુરોપ-યુરોપ કે ના'રે બુલન્દ હોતે નઝર આ રહે હૈ હાલાંકે હમારી માઝી(અતીત) કી તારીખ હમં બતાતી હૈ કે હમને સાઈન્સ(Science) કે લિયે કુછ કિયા હૈ લેકિન ઇન બુલન્દ હોતે તઅસ્સુબી ના'રો કા સદબાબ કરે કૌન.

ડૉક્ટર મુહમ્મદ તુફૈલ હાશમી ફરમાતે

હૈ: મુસલ્માન સાઈન્સદાનો ને યુનાન વ હિન્દ

કે અરબાબે ઇસ્લમ વ દાનિશ કે લિયે જઝબાતે તશકિર વ ઇમ્તનાન કે ઇઝહાર વ એઅતરાફ મેં કોઈ કોતાહી નહી કી ઇસકે બરઅકસ યુરોપને મૌજુદા સાઈન્સ મુસલ્માનોસે હાસિલ કી લેકિન ઉનકે હાં કલ્મા ઇઅતિરાફ તલાશ કરના જુએ શીરલાને કે મુતરાદિફ હૈ.

હમારે મુસલ્માન સાઈન્સદાનો (Muslim Scientists) ને ઇસ્લમ સાઈન્સ મહઝ અપનો તક મહદૂદ ન રખા બલકે ઉસે દૂસરો કો સિખાયા ભી જિનકા મઝહબે ઇસ્લામસે કોઈ તા'લ્લુક ન થા શાયદ યેહી ઉનકી સબસે બળી ગલતી થી જો ઉનકે કારનામો કો ભુલા દિયા ગયા યુનાન્યે સ્પેઈન કી યુનિવર્સિટીયો મેં ઈસાઈ ઔર યહુદી તલ્બા ભી બળી તા'દાદ મેં તા'લીમ હાસિલ કરને આતે થે યહાં તક કે મુસલ્માન સાઈન્સદાનો કે યહુદી વ ઈસાઈ શાગિર્દ બાદમેં નામવર સાઈન્સદાન હુએ ઔર અપની કૌમ મેં સાઈન્સી તા'લીમ કી તરવીજ કા બાઈસ બને. યુનાન્યે મારફ મુસ્તશરિક મોન્ટગમરી વૉટ ઈસ સિલસિલે મેં લિખતા હૈ:

Already when the fortunes of the Muslims were in th ascendant, their learning had attracted scholars of all faiths. Spanish jews in particular were including the great Maimonides(1135-1204) sat at the feet of Arabic speaking teachers and wrote their books in Arabic.

(W. Montgometry watt A History of Islamic Spain)

દીની ઉલૂમકો મહફૂઝ રખને કે કદીમ ઝરાયે:

પેહલે ઇન્સાન દીની ઉલૂમ કો મહફૂઝ રખતા થા યા તો પત્તો પર યા ચમળો પર જિસે યા તો દીમકે ચટ કર જાતી યા વોહ બદબૂ કી ભેટ ચળ જાતા ઔર સબસે બળી દુશ્વારી ઉન ઝખાઈર કો જમા કરના હોતા જો કે હઝારો પત્તો યા ચમળો કા મજમુઆ હોતા ફિર મુસલ્માનોને જિનકા મસ્કન બગદાદ થા રૂઈ સે કાગઝ બનાયા ઇસસે પેહલે રેશમી કીળો કી ખોલ સે કાગઝ બનાયા ગયા થા જો કે બહોત મહન્ગા હોતા ઔર ઉન્હી મુમાલિક મેં દસ્તયાબ હોતા જો કે રેશમી કીળો કે લિયે અચ્છા માહોલ ફરાહમ કર સકે.

મુસલ્માનો ને જબ ઇ.સ.૭૦૪ મેં ચીન કે મગરિબી અલાકે સિન્કયાંગ કો ફત્હ કિયા તો ઉસ વકત ચીન કે કૈદી સિપાહિયો કી મદદસે સમરકંદ મેં કાગઝ બનાને કે કારખાને કાઈમ કિએ યહી સે ઉન્હેં કાગઝ કી સન્અત કો ફરોગ દેને કા ખયાલ આયા ફિર ઇ.સ.૭૦૬ મેં યૂસુફ બિન અમ્ર નામી મુસલ્માન સાઈન્સદાન ને રૂઈ સે બનને વાલા કાગઝ ઇજાદ કર લિયા જિસે દમિશકી કાગઝ કહા જાતા થા ફિર ઘીરે ઘીરે ઉસે દુન્યાકે કોને કોને તક પહોંચાયા ગયા ઔર લોગોને ઉસે અપનાયા જો કે બાકી કાગઝો સે કાફી સસ્તા હોતા ફિર કુછ અરસે બાદ બગદાદમેં ઇ.સ.૭૮૪ મેં કાગઝ કા એક સરકારી કારખાના ફઝલ બિન યહયા બરમક્કી ને કાઈમ કિયા જિસે "સનાઅતુલ વરકા" નામ દિયા ગયા ફિર ઘીરે ઘીરે યેહ કારખાના અફ્રીકા કે રાસ્તે સ્પેન તક ફૈલ ગએ.

માઅરફ મુસ્તશરિક મોન્ટગમરી વૉટ ઇસ સિલસિલે મેં લિખતે હે:

Harun Ar-Rashid's vizier, Yahya the Barmakid, Built the first paper mill in Bagdad about the year 800. The manufacture of paper then spread westwards through Syria and North Africa to Spain, and it came into common use, in the twelfth century pilgrims from France to Compostela took back picces of paper as a great curiosity, though roger ll of Sicily had used paper for a document in 1090. From Spain and Sicily the use of paper spread in to western Europe, but paper-mills were not established in Italy and Germany until the fourteenth century.

(The influence of Islam on Medieval Europe)

રૂઈ કે કાગઝ કે વજૂદ મેં આને કે બાદ દીની કુતુબ કો ઈન્હી પર મહફૂઝ ક્રિયા જાને લગા ઔર યેહ સિલસિલા કાફી લંબે વકત સે અબ તક રાઈઝ હૈ ક્રિતાબો કો લિખને કે લિયે કાતિબ મૌજૂદ હુવા કરતે જો ઉન્હે ઈન કાગઝો પર લિખ દેતે.

દીની ઉલૂમ કો મહફૂઝ રખને કે જદીદ ઝરાએ: યહાં તક મુસલ્માનો કા દીની ઉલૂમ કે મહફૂઝ રખનેકા હાલ થા જો ક્રિતાબત વગૈરહ મેં મહફૂદ થા ફિર દુન્યાને કરવટ

બદલી ઔર ટેકનોલોજી કા દૌર આયા ઔર કમ્પ્યુટર કા વજૂદ હુવા જિસને કાગઝ કી દુન્યા કો અપની સ્કીન પર સમેટ લિયા યહાં તક કે ક્રિતાબો કે ઝખીરે જમા કરને કે લિયે બળી બળી લાઈબ્રેરિયાં દરકાર થી સબ સમેટ કર કમ્પ્યુટર કી હાર્ડ ડ્રાઈવ મેં આ ગઈ જિન્હે એક જગહ સે દૂસરી જગહ મુન્તકિલ કરને કે લિયે મહઝ એક આધા ઈન્થ કી પેન ડ્રાઈવ યા મેમરી કાર્ડ કી ઝરૂરત હોતી ન ક્રિતાબો કે ઝાએ હોને કા ખૌફ ઔર ન હી ખો જાનેકા ડર, જિસ તરહ પેહલે ક્રિતાબો કે નુસખે કાતિબો કે ઝરિયે લિખવાકર મહફૂઝ રખ લિયે જાતે થે તાકે ઝાએ હો જાને કી સૂરતમેં ઇસ સે ઇસ્તિફાદા ક્રિયા જા સકે અબ યેહ કામ આજ કમ્પ્યુટર ખૂદ બેકઅપ(Backup) કી સૂરત મેં કર લેતા હૈ. અગર કોઈ ફાઈલ ડીલીટ હો ભી જાએ તો મહઝ એક કિલક હી દરકાર હોગી ઔર આપ કી ફાઈલ દો બારા આપકે પેશે નઝર હોગી.

ક્રિતાબત કો લેકર ભી હમારે માઝી કે કાતિબો ને કાફી મેહનત કી ઇસ તૌર પર કે કલમ તૈયાર કરના ફિર ઉસે સિયાહી મેં ડુબાના ફિર ઉસે કાગઝ પર ઉતારના એક કઠીન કામ થા જિસમેં કાફી વકત સર્ફ હોતા થા. લેકિન જદીદ કમ્પ્યુટર ટેકનોલોજી ને લોગો કો ઈન મુશ્કિલો સે નિજાત દિલા દી ઔર ઘંટો કા કામ મિનિટો મેં હોને લગા એક અચ્છા ટાઈપિસ્ટ ચંદ મિનિટો મેં હી કમ્પ્યુટર કે ઝરીએ એક ફુલ સ્કેપ પેપર તૈયાર કર

દેતા હે જિસ કે લિયે પેહલે ઘંટો દરકાર થે. તરમીમ(દરુસ્તી)કી બાત કી જાએ તો વોહ કાફી દુશ્વારકુન અમ્ર થા એક ગલતીકો મિટાને કે લિયે યા તો ઉસે ખુરચના હોતા યા તો થૂક કી નઝર ચળહાના હોતા જો કે સુએ અદબ હે લેકિન આજ યેહ સબ બિલકુલ આસાન હે મહઝ એક બેક્સ્પેસ(Backspace) બટન દબાએ ઓર કામ હો ગયા ઇસસે દીની ઉલૂમ કો મહફૂઝ રખને મેં કમ્પ્યુટર ટેકનોલોજી કી એહમિયત સમઝમેં આતી હે.

દીની ઉલૂમ ઓર ઇન્ટરનેટ કે ઝરિયે મદદ: ખત વ કિતાબત કે ઝરિયે અપની બાત કિસી દૂરદરાઝ ઇલાકે મેં પહોચાના કાફી દુશ્વાર અમ્ર થા એક કિતાબ કો કિસી કો દેના હો તો ઉસે કાફલો કે સિપુર્દ કર દિયા જાતા જો કબી ઇસ મતલૂબા મુલકસે ગુઝરતે તો ઉન્હે દે દેતે વકત મહીને ઓર સાલો કી માનિન્દ સર્ફ કરના પળતા લેકિન આજ અપની બાતકો દૂસરે તક પહોચાના હો તો મહઝ એક E-mail કાફી હે જો સેકન્ડો મેં દુન્યાકે કિસી ભી કોને મેં પહોચ જાતા હે અગર કોઈ કિતાબ કિસી કો પહોચાના હો તો સિર્ફ PDF બનાઇએ ઓર E-mail કર દીજીએ ન કિસી તરહકા ખર્ચ ન હી દુશ્વારી સાથ હી કાફલા કા એહસાન ભી નહી ઉઠાના.

પેહલે કિસી દીની ઉમૂર કે મુતા'લિલક કિતાબ તૈયાર કરના હો તો એસા લગતા થા ગોયા કે સારા સાલ ઇસી કી નઝર કરના હોગા ઓર બગૈર લાઇબ્રેરી કા ચક્કર કાટે યેહ બેહદ મુશ્કિલ ફૈલ થા. લેકિન Com-

puter કી દૈન હે કે આજ આપ "અલ મક્તબતુશ્શામિલહ" ઓર "અલ મદીના લાઇબ્રેરી ફતાવા રઝવિયા સોફ્ટવેર" વગૈરહ કે ઝરિયે મસાઇલ તલાશ ભી કર સકતે હૈં ઓર કિતાબ ભી તરતીબ દે સકતે હૈં, ન કિસી દારૂલ ઇફતા કી તરફ કિતાબો કે લિયે રુજૂઅ કી ઝરૂરત ન લાઇબ્રેરી કી કોઈ હાજત, "અલ મક્તબતુશ્શામિલહ" કે ઝરિએ તો આપ મતને હદીસ ભી તલાશ કર સકતે હૈં સાથ હી સાથ ઇસકા હવાલા ભી ઓર ઇન અહાદીસકો Unicode Converter કે ઝરિયે Inpage મેં લે જાકર ઇસ મેં તરમીમ યા ઇઝાફા યા ઓર ભી કિસી તરહ કી Editing કર સકતે હૈં સબસે બળી બાત યેહ કે અકેલે અલ મક્તબતુશ્શામિલહ મેં દસ હઝાર સે ઝિયાદા કિતાબેં મૌજૂદ હૈં જો એક પૂરી લાઇબ્રેરી કો મુહીત હે જિસમેં હદીસ, ઉસૂલે હદીસ, તફસીર, ઉસૂલે તફસીર, ફિકહ, ઉસૂલે ફિકહ, નહૂવ, સર્ફ, બલાગત, અદબ, મન્તિક, ફલસફા, લુગત વગૈરહ શામિલ હૈં મઝીદ બરાં અલ મક્તબતુશ્શામિલા કે ઑપરેટર કિસી નઈ કિતાબ કે આને પર ઉસે ઇસ સૉફ્ટવેર મેં શામિલ કરને કે લિયે નએ Update ભી ફરાહમ કરતે રહતે હૈં જિસે નેટ કે ઝરિયે Download કિયા જા સકતા હે ઓર અગર કિસી કિતાબમેં કોઈ ગલતી પાઈ જાએ તો ઉસે ઉસકે ઑપરેટર કે ઝરિયે સહીહ ભી કરાયા જા સકતા હે ઇસકે લિયે ઉસકી Website પર જાના હોતા હે જિસ ચીઝને ઇસ સૉફ્ટવેર કો મશહૂર કિયા હે

વોહ ઈસકા તલાશ કરને કા ઓપશન(Search Option) હૈ સિર્ફ ઈબારત લિખિએ ઔર યેહ સૉફ્ટવેર ઈસ ઈબારતકો જિન જિન કિતાબો મેં ભી પાએગા આપકે સામને પેશ કર દેગા.

યેહ લાઇબ્રેરી ઉલ્મા વ તુલ્મા કે લિયે બેહદ મુફીદ હૈ ક્યૂંકે ઈસકી પ્રાઈમરી ઝબાન અરબી હૈ લેકિન અવામુન્નાસ ઈસસે મુસ્તફીદ નહી હો સકતી તો ઈનકે લિયે ભી દા'વતે ઈસ્લામી કી આઈ.ટી. મજલિસ ને કમ્પ્યુટર ટેકનોલોજી કી મદદસે એક લાઇબ્રેરી તૈયાર કી જિસકા નામ 'અલ મદીના લાઇબ્રેરી' હૈ જિસમેં તકરીબન સાત સો કિતાબે મૌજુદ હૈ જિસમેં હુઝૂર સય્યદે આ'લા હઝરત ફાઝિલે બરેલ્વી કી મુકમ્મલ તીસ જિલ્દોમેં મુશ્તમિલ ફતાવા રઝવિયા ઔર હુઝૂર સદરુશરીઆ મૌલાના અમજદઅલી આઝમી અલહિરહમા કી બહારે શરીઅત ભી શામિલ હૈ, સાથ હી ઈસ કે નએ વર્ઝન મેં હુઝૂર શારેહ બુખારી મુફતી શરીફુલ હક અમજદી અલયહિરહમા કી નુઝહતુલ કારી ફી શરહે બુખારી ભી અપલોડ કર દી ગઈ હૈ જિસસે અવામો ખ્વાસ હર કોઈ ફાયદા ઉઠા સકતા હૈ.

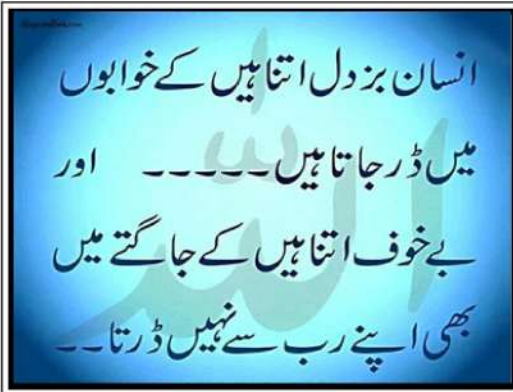
કમ્પ્યુટર ટેકનોલોજી કે ઝરિયે દીની ઉલૂમ કા ફરોગ: આજ દુન્યાકી બહોતસી યુનિવર્સિટીયો મેં કમ્પ્યુટર ટેકનોલોજી કે ઝરિયે દીની તા'લીમ કો ઉઝ્ઝ બખ્શા જા રહા હૈ. જૈસે "શૈખ ઝાઈદ ઈસ્લામિક યુનિવર્સિટી ઑફ કરાચી" મેં The Master Programme leading to phd નામકા એક શો'બા હૈ જિસમેં ઈસ્લામી

તા'લીમ કો કમ્પ્યુટર કે ઝરિયે ફરોગ દિયા જાતા હૈ ઈસમેં એક સાલ દરકાર હૈ જો દો સેમિસ્ટર પર મુશ્તમિલ હૈ ઔર ઈસી તરહ જમ્મુ કશ્મીરમેં "ઈસ્લામિક યુનિવર્સિટી ઑફ સાઈન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી" નામસે એક ઈદારા હૈ જિસમેં દીની ઉલૂમકો કોમ્પ્યુટર કે ઝરિયે ફરોગ દિયા જા રહા હૈ જહાં બ્લેક બોર્ડ કી જગહ પ્રોજેક્ટર(Projector)કે ઝરિયે તુલ્માકો પળ્હાયા જાતા હૈ જિસ સે ઉન્હેં બાત સમઝને મેં આસાની હોતી હૈ ઔર કિસી મસ્લા મેં દુશ્વારી હોને પર વોહ ઉસે પ્રોજેક્ટર હી પર હલ કર લેતે હૈં ઉન્હેં લેપટોપ(Laptop) ભી ફરાહમ કિયા જાતા હૈ તાકે વોહ ક્લાસ(Class) કે અલાવા અપને કમરો મેં ભી ઈલ્મ કો સીખને મેં ઉસકે ઝરિયે મદદ હાસિલ કર સકેં ઔર જો કિતાબે પીઠ પર લાદકર લે જાની હોતી થી વોહ સબ સિર્ફ એક લેપટોપમેં બઆસાની દસ્તયાબ હૈં ઔર જો કિતાબે મયસ્સર ન હો યા કીમત કે ઝિયાદા હોને યા માર્કેટ મેં દસ્તયાબ ન હોને કે સબબ ઉન્હેં ઈન્ટરનેટ કે ઝરિયે હાસિલ કર સકતે હૈ.

ખુલાસએ કલામ: કદીમ ઝમાને મેં ઉલૂમે દીન કી હિફઝત વ સિયાનત પત્તો ઔર ચમળો પર કિતાબત કે ઝરિયે મેહફૂદ થી ફિર ટેકનોલોજી કા દૌર આયા તો ઉલૂમે દીન કી હિફઝત વ સિયાનતકે હુદૂદ વસીઅ હો ગઈ હૈ ઔર નએ નએ તરીકે રાઈજ હુએ જિસસે ઉલૂમે દીન કી હિફઝત વ તબ્લીગ વગૈરાકો કાફી હદ તક સહૂલત હાસિલ હુઈ ઔર

ઉસસે તરક્કી મિલી, ઝરૂરત ઇસ બાતકી હૈ કે હમ ઇલ્મે દીન કો મહફૂઝ રખને ઔર ઉસે ફુરૂગ દેને કે લિયે ટેકનોલોજી કો અપનાએ ઔર અપને મદારિસ વ મકાતિબ મેં ભી ઇસસે ફાયદા હાસિલ કરે. વરના જો કુછ હમારે અસ્લાફને ક્રિયા થા વોહ સબ તો હમને ભુલા હી દિયા સાથ હી બચા કુચા ભી હમારે હાથોસે નિકલ જાએગા. હમારે આજ કે તલ્બા મદરસે મેં પળહાએ જાને વાલે નિસાબકો મહઝ એક કોર્સ સમઝતે હૈ ઔર ઉસમેં તવજ્જો નહી દેતે ઔર સાઈન્સ ઔર ટેકનોલોજી સે દૂર રહતે હૈ ફિર જબ વોહ મદરસે સે ફારિગ હોકર બાહર કી દુન્યામેં દાખિલ હોતે હૈ તો ઉન્હે ઇસ બાતકા અન્દાઝા હોતા હૈ કે વોહ અપના વકત ઝાએ કર ચુકે હૈ ઔર ઉસકે પાસ સિવાએ ખાલી દામન કે કુછ ભી નહી.

ઉકાબી રૂહ જબ બેદાર હોતી હૈ જવાનો મેં નજર આતી હૈ ઇનકો અપની મંઝિલ આસ્માનો મેં દુઆ હૈ અલ્લાહ રબ્બુલ ઇઝ્ઝત હમેં ઇલ્મે દીન કી હિફઝત અપની જાન કે આખરી લમ્હે તક કરને કી તૌફીક અતા ફરમાએ. આમીન

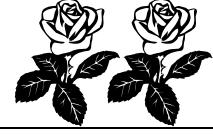

શૌહરકી ફઝીલત હદીસકી રૌશની મેં

- ✳ અગર ખાવિંદકી પેશાનીસે એળી તક પીપ હો ઔર બીવી ઉસે ચાટે તો ભી શૌહરકા હક અદા નહી કર પાએગી.
- ✳ અગર શૌહરકા ઇરાદા હો ઔર ઉસ વકત બીવી ઊંટકી પીઠ પર હો, તબ ભી ઉસે ન રોકે.
- ✳ શૌહરકી ઇજાઝતકે બગૈર ઘરસે કોઈ ચીઝ કિસીકો ન દે.
- ✳ શૌહરકી ઇજાઝતકે બગૈર નફલ રોઝે ન રખે, બગૈર ઇજાઝત રખેગી તો કુબૂલ ન હોગે.
- ✳ અગર મૈં કિસીકો કિસીકે લિયે સજદા કરનેકા હુકમ દેતા તો ઔરતકો હુકમ દેતા કે વો અપને ખાવિંદકો સજદા કરે કયો કે ખાવિંદકે બીવી પર બહોત હુકૂક હૈ.
- ✳ મૈને જહન્નમમેં ઔરતેં ઝિયાદા દેખી. પૂછા ગયા, ઇસકી વજહ ? ફર્માયા, ઔરતેં બહોત ઝિયાદા લા'નત કરતી રેહતી હૈ ઔર ખાવિન્દકી નાફરમાની કરતી હૈ યાની જો ઉન્હે ઝિંદગી ગુઝારને મેં મદદ દેતા હૈ, ઉસકે શુક્રિયેકે બજાય નાશુકી કરતી હૈ.

મુકાશફતુલ ફુલૂબ

સર કટાતે હૈં તેરે નામ પે મદની અરબ

મૌલાના હસાનુલ મુસ્તાફા, કાદરી અમજદી

ઇશક એક અજબસે જઝબેકા નામ હૈ. ઇશક વ મુહબ્બત કી બહોતસી બેમિશાલ કહાનિયા હમને પળી ઔર સુની હૈ. બાઝારે મિસ્રકે ખરીદાર ભી દેખે હૈ, હુસ્ને યૂસુફ પે મિસ્રકી ઔરતો કી બેખૂદી ભી દેખી હૈ, મગર સરવરે કાએનાત કે હાલાત, ઉનકે મુસાઈબો મુશ્કલાત, અપની હઝાર જાને સુલી પર ચળહાને કો તૈયાર લેકિન સરવરે કાયનાત કે પાએ અકદસમે એક કાંટા કી ચુભન ભી ગવારા ન કરના યેહ રહતી દુનિયાકી મુખ્લૂક કે લિયે એક મિસાલ હૈ. મેરે ઇમામને કહા થા: હુસ્ને યૂસુફ પે કટીં મિસ્રમેં અન્ગુશ્તે ઝનાં સર કટાતે હૈં તેરે નામ પે મદની અરબ

ઇશકે રસૂલમેં સહાબાએ કિરામ(રદિયલ્લાહો અન્હુમ) કે મસાઈબ વ આલામ ઔર નામે રસૂલ પર ઉનકા જઝબા ઇસાર વ કુરબાનીકા મુતાલઆ કરે તો ઝહન વ ફકર ઈન કે જઝબએ ઇશકમે ફના હો જાતા હૈ, કલમ ખામોશ ઔર ઝબાને બંદ હો જાતી હૈ ઔર ઝહનકે દરીયેસે યહી આવાઝ આતી હૈ. વોહ સૂરતે ઈલાહી કિસ દેસ બસ્તિયાં હૈ અબ દેખને કો જિલકે આંખે તરસતિયાં હૈ

તારીખ કે સફહાત પર ઇશકો મુહબ્બત કા નાયાબ ઔર હસીન બાબ કહી નઝર આતા હૈ તો વોહ "હયાતુસ્સહાબા" કા બાબ

હૈ. ઇશકે સાદિક કયા હોતા હૈ ? ઇન્હી આશીકોને હમેં બતાયા હૈ. ઇન્હી કી મુહબ્બતને હમેં હકીકી મુહબ્બત કા ઇલમ દિયા હૈ. ઇશકે રસૂલમેં અપના સબકુછ લુટા દિયા, મારે ગએ, કાટે ગએ, જલાએ ગએ, સૂલિયો પર ચળહાએ ગએ, લેકિન ઇશકે રસૂલ કે દામનકો દાગદાર ન કિયા. યેહ ઇશકે રસૂલ હી થા જિસને હઝરત બિલાલકો દહકતી હુઈ ઝમીન પર ભી ઉફ ન કહને કા હોસલા દિયા. હઝરતે સુમય્યા ઔર હઝરતે યાસિર રદિયલ્લાહુ અન્હુમા કે ખૂનકા હર હર કતરા ઇશકે હકીકી કા એ'લાન કર રહા હૈ. યેહ હઝરતે અમ્મારકે વાલિદૈન થે, નાકાબિલે બયાન તકલીફે બરદાશ્ત કરકે રાહે ઇશકમે જાંનિશારી કા જઝબા ઇસી ઇશકે રસૂલને ઇન્હેં અતા કિયા થા. ઇસ્લામકી બુન્યાદ સબસે પેહલે ઇન્હીકે ખૂનસે લાલાઝાર હુઈ.

હઝરતે ખુબૈબ રદિયાલ્લાહુ અન્હો કો સૂલી પર ચળહાયા ગયા, હાથોમેં લોહે કી કીલે ઠોક દી ગઈ. એસે આલમમેં ભી આપકા આખરી જુમ્લા યેહ થા: યા રબ ઝુલ જલાલ! કોઈ એસા શખ્સ હોતા જો રસૂલે પાક કો મેરા અલવિદાઈ સલામ પહોંચા દેતા. કયા યેહ અલ્ફાઝ આપકે ઇશક કી સગ્યાઈ કી ગવાહી નહી દે રહે હૈ ? હઝરતે ખબ્બાબ

રદિયલ્લાહુ અન્હુને દહકતે હુએ અન્ગારો પર લેટના ગવારા ક્રિયા, લેકિન મહબૂબકા દિયા હુવા દર્સે મુહબ્બત ફરામોશ ન ક્રિયા. ખૂદ ફરમાતે હે કે મેરી પીઠસે ઈતની ચરબી પિગલી કે દહકતે હુએ કોએલે બુજ ગએ ઔર મુજ પર ઘન્ટો બેહોશી તારી રહી મગર રબ્બે કા'બા કી કસમ! જબ મુજે હોશ આયા તો સબસે પેહલે મેરી ઝબાનસે કલ્મા "લાઇલાહ ઇલ્લલ્લાહ મુહમ્મદુર્રસૂલલ્લાહ" (અઝવજલ વ સલ્લલ્લાહુ અલયહે વસલ્લમ) નિકલા.

હઝરતે અમ્માર બિન યાસિર કી પીઠ પર કોળે બરસાએ ગએ, જલતે હુએ કોએલો પર લેટાયા ગયા. એસી બેઇન્તહા અઝિયતો કે બાવજૂદ ભી આપ ઇશકે રસૂલમેં સરશાર રહે. ઝુલ્મ કે દૌરાન એક મરતબા હુઝૂર અકરમ ﷺ કા ગુઝર હુવા, હુઝૂરકો દેખતે હી આપકી ઝબાનસે બેઇખતયાર "યા રસૂલલ્લાહ!" કી દર્દનાક સદા બુલન્દ હુઈ. હઝરત અમ્મારકી યેહ દર્દનાક હાલત દેખકર રહમતે આલમ ﷻ કા કલ્બ મુબારક ભી સદમાત સે છલની હો ગયા. આપને ફરમાયા "અય આગ તુ અમ્માર પર ઠન્ડી ઔર સલામતી વાલી હો જા જિસ તરહ હઝરતે ઇબ્રાહીમ અલયહિસ્સલામ પર હુઈ થી." રસૂલે કરીમ ﷺ હઝરતે અમ્મારસે ઈસ કદર મુહબ્બત ફરમાતે થે કે અપના દસ્તે સફકત આપકે ઝખ્મો પર ફેરતે હુએ ફરમાતે થે કે અમ્માર પાકીઝા ઔર ખૂશબુદાર હે.

યેહ જઝબએ ઇશક હી હે કે હઝરતે

અબુબક સિદ્દીક ઝહરીલે સાંપ કા ડંક બરદાશત કર રહે હે. લેકિન પાવં કો જુન્બીશ તક દેના ગવારા નહી કર રહે હે કે કહી મહબૂબ કી આંખ ન ખુલ જાએ. હઝરત ઉમર એક કલ્મા પળહને વાલે મુનાફિક કા સર તનસે જુદા કર રહે હે, યેહ જુરઅત ભી ઇશકે રસૂલ હી ને બખ્શી થી. હુઝૂર ﷺ કે જાંનિશારને એક કલ્મા પળહને વાલેકા કત્લ ક્રિયા થા. લોગ તરહ તરહ કી બાતે કર રહે થે, જબ હુઝૂર ﷺ તક યેહ બાત પહોંચી તો આપને ફરમાયા કે ઉમરકી તલવાર કિસી મોમિન પર વાર કર હી નહી સકતી. રૂહુલ અમીન આયત લેકર આ ગએ "આપકે રબકી કસમ! યેહ લોગ મોમિન હો હી નહી સકતે, જબ તક કે અય મહેબૂબ આપકા હુકમ ન માને ઔર આપકા ફૈસલા તસ્લીમ ન કરલે."

એક સહાબિયા હૈં જો ઇશકે રસૂલ ઔર દીને રસૂલ કે લિયે અપને બાપ, બેટે ઔર શૌહર કી મૌત કી ભી પરવાહ નહી કરતી, બસ ફિક હે તો રસૂલે કાએનાત ﷺ કી. ઉન્હે બતાયા ગયા કે આપકે બાપ, ભાઈ ઔર શૌહર રાહે ખુદા મેં શહીદ હો ગએ હૈં, કુછ રંજ વ ગમ ન હુવા. પૂછતી રહી કે મેરે રસૂલ ﷺ કેસે હૈં? જાને કાએનાત કેસે હૈં? ફઘ્રે મૌજુદાત કેસે હૈં? જબ બતાયા ગયા કે હુઝૂર ﷺ બખેર વ આફિયતસે હૈં. કહને લગી મુઝે હુઝૂરકો દિખા દો. આપ ﷺ કો દેખતે હી બેતાબાના આપકા કપળા પકળ કર કહતી હૈં. "આપકે હોતે હુએ હર મુસીબત હૈય હૈં." ઝબાની ઇશકકા દા'વા કરને વાલો!

કયા ઇશકે હકીકી કી ઐસી મિસાલ દુનિયામેં કહી દેખી હૈ?

ઇશકે રસૂલ એક ઐસા જામ હૈ જિસને ભી પી લિયા હૈ, ખુદકો રસૂલ ઔર દીને રસૂલ પર કુરબાન કર દિયા હૈ. જઝબએ ઇશકે રસૂલ દેખના હૈ તો આઈએ મક્કાકી સરઝમીન કા રુખ કરતે હૈ. ઇસ્લામકે ઇબ્તદાઈ અય્યામ હૈ. મુસલમાનોકી તા'દાદ ઉનતાલીસ(૩૯) તક પહોંચ ગઈ હૈ. હઝરતે અબુબક સિદ્દીક બારગાહે મુસ્તુફા મેં આતે હૈં ઔર અર્ઝ કરતે હૈ કે યા રસૂલલ્લાહ! અબ ખુલ્લમ ખુલ્લા ઔર અલલ એઅલાન ઇસ્લામકી તબ્લીગ કી જાએ. આપકે ઇસરાર પર હુઝૂર ને આપકી બાત કુબૂલ કરલી ઔર તમામ સહાબાકો લેકર મસ્જિદે હરામશરીફમેં તશરીફ લે ગએ. હઝરતે અબુબક સિદ્દીકને તબ્લીગી ખુત્બા દિયા. ઇસ્લામ મેં પળડા ગયા યેહ સબસે પેહલા ખુત્બા થા. ખુત્બાકા શુરૂ હોના થા કે કુફર ઔર મુશરિકીન મુસલમાનો પર ટૂટ પળે. હઝરતે અબુબક સિદ્દીક કો ઇસ કદર મારા ગયા કે ચહરએ મુબારક ખૂનમેં શરબોર હો ગયા. નાક, કાન સબ ખૂન આલૂદ હો ગએ. પાંવસે મારા, જૂતોસે રોન્દા, ઝુલ્મકી ઇન્તહા કર દી. આપ ઇસ કદર લહૂલુહાન હુએ કે પેહચાને ન જાતે થે. શિદ્દતે ઝુલ્મસે બેહોશ હો ગએ. આપકે કબીલે 'બનૂ તમીમ' કો ખબર હુઈ તો વહાંસે ઉઠા લાએ.

સબકો યકીન હો ચલા થા કે હઝરત અબુબક ઇસ વહશિયાના હમલે સે ઝિંદા ન

બચ સકેગે. શામ તક બેહોશ રહે, બોલને સમઝને પર કાદિર ન હુએ. શામકો આવાઝે દેને પર બોલે તો સબસે પેહલા યેહ લફઝ થા કે હુઝૂર અકદસ કા કયા હાલ હૈ? કબીલા વાલોને મલામત કી. કહને લગે કે દિનભર મૌતકે મુંહ મેં રહને કે બા'દ બાત ભી કી તો વહી હુઝૂરકી બાત, ઉન્હી કે લિયે, ઉન્હી કા ઇશક. લોગ પાસ સે ઉઠકર ચલે ગએ ઔર આપકી વાલિદા ઉમ્મે ખૈર સે કહ ગએ કે ઇનકે ખાને-પીને કા ઇન્તઝામ કરે. આપને ખાને કા ઇન્તઝામ કિયા ઔર ખાને પર ઇસરાર કિયા, મગર હઝરતે અબુબક કી વહી સદા થી કે હુઝૂરકા હાલ કેસા હૈ? હુઝૂર પર કયા ગુઝરી? આપકી વાલિદાને ફરમાયા કે મુજે તો ખબર નહી. હઝરતે અબુબકને કહા કે હઝરતે ઉમરકી બહનસે જાકર દરયાફત કરે.

હઝરતે ઉમરકી બહન હઝરતે અબુબક કી વાલિદા કે સાથ આપકે ઘર તશરીફ લે આઈ ઔર આપકી હાલતે ઝાર દેખકર બેતહાશા રોને લગી. હઝરતે અબુબકને પુછા કે હુઝૂરકા કયા હાલ હૈ? ઔર ઇસ વક્ત કહાં તશરીફ ફરમા હૈ? ઉન્હોને અર્ઝ કિયા કે હુઝૂર અરકમ કે ઘર હૈ. આપને ફરમાયા: રબ્બે કા'બા કી કસમ ઉસ વક્ત તક ન કુછ ખાઉંગા ન પીઉંગા જબ તક રસૂલલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ કી ઝિયારત ન કરલું. જબ રાતકા કાફી હિસ્સા ગુઝર ગયા તો આપકી વાલિદા આપકો લેકર અરકમ કે ઘર હુઝૂર કી ખિદમતમેં પહોંચી. હઝરતે

અબુબક સિદીક રદિયલ્લાહુ અન્હોને જૈસે હી હુઝૂર કો દેખા આપસે લિપટ કર રોને લગે, હુઝૂર અકદસ ﷺ ભી લિપટ કર રોએ. હઝરતે અબુબક કી હાલત દેખી ન જાતી થી. તમામ મુસલ્માન ભી લિપટ કર ઝારો કતાર રોને લગે.

ઇબ્તદાએ ઇસ્લામ મેં સહાબાએ કિરામને ઇશ્કે રસૂલમેં ઇસ તરહ કી ન જાને કિતની તકલીફે મશક્કતે બરદાશત કી મગર ચિરાગે ઇશ્કે રસૂલકી લો કો બુઝને ન દિયા. સહાબાએ કિરામકે ઇશ્ક વ મુહબ્બતકી દાસ્તાન તો બળી લંબી ઓર દર્દનાક હૈ.

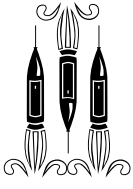
येह शहादत गहे उल्लखतैं छठम राखला है लोग आन्नाज नानकते हैं मुसलमान होला

ઇસ મુખ્તસરસે મઝમૂન મેં હમને રસૂલે કાએનાત ﷺ કે સાથ સહાબએ ઇઝ્ઝામ કે ઇશ્ક વ મુહબ્બત કી એક મુખ્તસર સી ઝલક પેશ કી હૈ. હુઝૂર અકરમ ﷺ કે સાથ સહાબએ કિરામ કી મુહબ્બત ઓર જાનિસારી હમારે લિયે નમૂનએ અમલ ઓર મશઅલે રાહ હૈ. આજકે ઇસ પુરફિતન દૌર મેં હમ પર લાઝિમ હૈ કે સહાબએ કિરામ કી તરહ હુઝૂર ﷺ કી તા'ઝીમ વ તૌકીર કરે, આપકે ફરામીન પર અમલ કરે. નામોસે રિસાલત પર અપના તન, મન, ધન સબ કુરબાન કરદે. ઇશ્કે રસૂલકો અપને દિલમેં બસાએ. હુઝૂર ﷺ કે ઇશ્કસે અપને ઝહન વ ફિકર કો મુનવ્વર કરે. હમારા ચલના ફિરના, બોલના સુનના, હમારે અખ્લાક વ અત્વાર, તર્જે હયાત સબ કુછ ઇશ્કે રસૂલ કે સાંચે મેં હો.

ઇશ્કે રસૂલ હોગા તો ફરમાને ખુદા કી બજા આવરી હોગી. સુન્નતે રસૂલકી પૈરવી હોગી. સહાબએ કિરામ, તાબઈને ઇઝ્ઝામકી મુહબ્બત હોગી, અઇમ્મએ મુજતહેદીન, ઔલિયાએ કામેલીનસે અકીદત હોગી. અકાબેરીન વ ઉલ્માએ દીન કી ઉલ્ફત ઓર ઉનકા અદબો લિહાઝ હોગા. આજ ઝરૂરત હૈ કે હમ સહાબાએ કિરામ કે તર્જે હયાત કો અપનાએ. સહાબાએ કિરામ કે હાલાત વ વાકેઆત કા ગહરી નઝરો સે મુતાલઆ કરે, ઉનકે ઇશ્કે રસૂલકો અપની ચશમે તસવ્વુરસે મુશાહિદા કરે. ઓર ફરમાને રસૂલ:

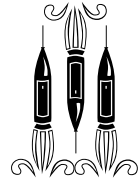
اصحابي كالنجوم فبايهم اقتديتم اهديتم
પર અમલ કરતે હુએ દીન વ દુન્યામેં ફલાહ વ ઝફરસે હમકનાર હો. રબ તઆલાસે દુઆ હૈ કે વોહ હમેં સહાબાએ કિરામકા જઝબએ ઇશ્ક અતા ફરમાએ, સરવરે દો આલમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ કી સચ્ચી મુહબ્બત વ ઉલ્ફતસે સરફરાઝ ફરમાએ. આમીન

મ્યાનમાર મેં ઇસ્લામ ઔર મુસલમાન

પ્રોફેસર શાદિક જમાલ અઝમી

બૌદ્ધમત એક મઝહબ ઔર એક ફલસફે કા નામ હૈ જો ગૌતમ બુદ્ધ કી તા'લીમાતસે મનસૂબ હૈ. યેહ તા'લીમાત કા સિલસિલા ચૌથી સે પાંચવી સદી કબ્લ મસીહ કે શિમાલ મશરિકી બર્સે સગીર સે મિલતા હૈ. દુન્યામેં જબ દુખો કી કસરત થી ઔર ઝિંદગી ઝખ્મો સે ચૂર થી તો બુદ્ધ ઇન્સાન કે લિયે ઝિંદગીકા એક એસા ફાર્મુલા લેકર આએ જો તર્કે ખ્વાહિશાત કે ઝરિયે ઝિંદગી કી બેઇન્તિહાં તકલીફો ઔર ઝખ્મો કા ઇલાજ કરતા થા. બુદ્ધને ખુદકો એક લંબી તપસ્યા કી ભઠ્ઠી મેં જલાકર રૂહ ઔર બદનકો દુન્યાવી આલાઇશો સે પાક કરના ઔર ખ્વાહિશાત કો હકીર જાનકર ઝેર કરના સીખા ઔર ફિર યેહ સબક દુન્યાકો સીખાયા તાકે ઇન્સાન દુખ ઔર તકલીફો સે નજાત પા સકે. બુદ્ધ કી તા'લીમાત મેં ન સિર્ફ શોહરત, તાકત ઔર દૌલત કી નફી કી ગઈ બલકે બેહિસ્સી કો ભી ઇન્સાનકે દુખ કા બાઇસે ગરદાના ગયા. ઇનકે ખયાલ મેં ઇસ બેહિસ્સી કા ઇલાજ આગાહીસે હી મુમકીન હૈ. ઇનકા અપને માનને વાલો કે લિયે એક હી પયગામ થા સબ્ર, શુક, અમન ઔર શાંતિ. ઇનકી ફિક્ર યેહ થી કે "જિસને કિસી જાનવર કો ભી કતલ કિયા તો વોહ એસે હી હૈ જેસે ઉસને કિસી ઇન્સાનકો કતલ કિયા" દુન્યાભર મેં ઇસ

મઝહબ કે પૈરોકારો કી તા'દાદ તકરીબન પૈતીસ(૩૫) કરોળ હૈ. ઔર ઇનકી અકસરિયત વાલા એક અહમ મુલક હૈ "મ્યાનમાન" જિસે "બર્મા" કે નામસે ભી જાના જાતા હૈ. મ્યાનમાર કે સરકારી આ'દાદ વ શુમાર કે મુતાબિક વહા કી કુલ પાંચ કરોડ સાત લાખ કી આબાદી મેં ૮૯ ફીસદ બુદ્ધ હૈ. મુસલમાનો કી યહાં કુલ આબાદી કા ૪ ફીસદ હિસ્સા હૈ. સાત સોબો કે ઇસ મુલક મેં મુસલમાનો કી અકસરિયત રખાઇન મેં આબાદ હૈ જહાં તકરીબન છે લાખ મુસલમાન મૌજૂદ હૈ.

મુસલમાનો કી યહાં આમદ કે આસાર ઇસ્લામકે ઇબ્તદાઈ સાલો મેં હી તકરીબન ઇ.સ.૧૦૫૦ સે મિલતે હૈ જબ મુસલમાન યહાં તિજારતકી ગર્ઝસે આએ ઔર યહી કે હોકર રહ ગએ. યહાં મુસ્લિમ આબાદકારી કા સિલસિલા ૧૧વી સદી ઇસવી મેં શુરૂ હુવા ઔર મુઘલિયા હુકમરાનો કે ઉરૂજ કે ઝમાને તક જારી રહા. ઉસકે બાદ જબ બરતાનવી સામરાજ ને યહાં પંજે ગાળે તો હુકૂમત કી તરફસે બંગાલી મુસલમાનો કી બર્મા કે ઇલાકો કી તરફ હિજરત કી હોસલા અફઝાઈ કી ગઈ તાકે વોહ ઇન ઝરખેઝ(ફળદુપ) ઇલાકો મેં ખેતી-બાળી સે મુન્સલિક કિયે જા સકે. ઇનકી ઝિયાદાતર આબાદકારી "અરાકાન" મેં હુઈ. ઉસ વકત બંગાલ ઔર બરમા કે

ઈસ સરહદી ઇલાકે કી કોઈ આલમી સરહદ ન થી ઔર હિજરત પર પાબન્દી ભી ન થી. ચટગાંવ સેં હઝારો બંગાલી ઇસ ઇલાકે મેં રહાઈશ ઇખ્તયાર કરને લગે. ઇ.સ.૧૯૪૮ મેં બર્મા કી આઝાદી કે વકત ભી બહોતસે મુસલમાન યહાં હિજરત કરકે આએ. ૧૯૭૧ મેં જબ બંગાલ જંગ કી હાલતમેં થા ઉસ વકત ભી યેહ હિજરત જારી રહી.

મ્યાનમારમેં મુસ્લિમ આબાદી પર સખ્તીયોં કા આગાઝ બર્મા કે બાદશાહ Bayintnaungo ને ૧૫૫૦-૧૫૮૯ મેં ક્રિયા. ઇસ દોર મેં મુસલમાનો કે મઝહબી તેહવાર ઇદુલ અદહા ઔર ગાય કે ઝબીહા પર પાબંદી લગવા દી ગઈ. ઇ.સ.૧૭ વી સદી મેં બાદશાહ બૌધ્ધાપાયાને ચાર નિહાયત અહમ મુસ્લિમ ઈમામો કો ગિરફતાર કરકે કતલ કરવા દિયા. તારીખ બતા રહી હૈ કે ઇ.સ.૧૭૮૨ મેં બાદશાહને ઉલ્માએ કિરામ કો ખિન્જીર કા ગોશ્ત ખાને પર મજબૂર ક્રિયા ઔર ન ખાને પર ઇનકે લિયે મૌત કી સજા તજવીઝ કી. ઔર જબ ઉન્હોને ઇન્કાર ક્રિયા તો ઉન્હેં માર દિયા ગયા, ઇસ તરહ મકામી આબાદી ઔર મુસલમાનો કે દરમિયાન ફસાદકા આગાઝ હુવા.

અરાકાન વોહ સરઝમીન હૈ જહાં ખલીફા હાઝન રશીદ કે અહદે ખિલાફત મેં મુસ્લિમ તાજિરો કે ઝરિયે ઈસ્લામ પહોંચા, ઇસ મુલક મેં મુસલમાન બગર્જે તિજારત આએ થે ઔર ઈસ્લામ કી તબ્લીગ શુરૂ કર દી થી, ઈસ્લામકી ફિતરી તા'લીમાત સે મુતાસ્સિર હોકર

વહાં કી કસીર આબાદીને ઈસ્લામ કુબૂલ કર લિયા ઔર એસી કુવ્વત કે માલિક બન બૈઠે કે ઇ.સ.૧૪૩૦ મેં સુલૈમાન શાહકે હાથો ઈસ્લામી હુકૂમત કી તશ્કીલ કર લી. ઇસ મુલક પર સાળે ત્રીનસો સાલ તક મુસલમાનો કી હુકૂમત રહી, મસ્જિદે બનાઈ ગઈ, કુર્આની હલકે કાઇમ ક્રિયે ગએ, મદારિસ વ જામિઆત ખોલે ગએ. ઇનકી કરન્સી પર 'લાઇલાહા ઈલ-લલ્લાહ મુહમ્મદુરરસૂલુલ્લાહ' ગુન્દા હોતા થા ઔર ઇસકે નીચે અબુબક, ઉમર, ઉસ્માન ઔર અલી કે અસ્મા દર્જ હોતે થે. ઇસ મુલક કે પળોશ મેં બરમા થા જહાં બુધ્ધિસ્તો કી હુકૂમત થી, મુસ્લિમ હુકૂમરાની બુધ્ધિસ્તો કો એક આંખ ન ભાઈ ઔર ઉન્હોને ઇ.સ. ૧૭૮૪ મેં અરાકાન પર હમ્લા કર દિયા, બિલ આખિર અરાકાન કી ઈટસે ઈટ બજા દી ઔર ઉસે બર્મા મેં શામિલ કર લિયા ઔર ઇસકા નામ બદલ કર મ્યાનમાર રખ દિયા.

ઇ.સ.૧૮૨૪ મેં બર્મા બરતાનિયા કી ગુલામી મેં ચલા ગયા, ફિર સો સાલ બાદ ઇ.સ.૧૯૩૮ મેં અંગ્રેજી હુકૂમત સે આઝાદી હાસિલ કરતે હી મ્યાનમાર કી બુધ્ધિસ્ત આબાદી ને "મુસ્લિમ મિટાઓ પોલીસી" કે તહત ઈસ્લામી પહચાન મિટાને કી ભરપૂર કોશિશ કી, દુઆત પર હમલે ક્રિયે, મુસલમાનો કો મકાન છોળકર દૂસરી જગહ જાને પર મજબૂર ક્રિયા, યુનાન્યે પાંચ લાખ મુસલમાન બર્મા છોળને પર મજબૂર હો ગએ. કિતને લોગ પળોસી મુલક બાંગલાદેશ હિજરત કર ગએ, મુસલમાનો કી હાલતે ઝાર દેખકર શાહ ફહદ ને ઉનકે લિયે હિજરતકા

દરવાજા ખોલ દિયા. ઇસ તરહ ઇનકી અચ્છી ખાસી તા'દાદ ને મક્કા મેં બુદો બાશ ઇપ્તયાર કરલી, આજ મક્કા કે બાશિન્દગાન મેં રપ ફીસદ અરાકાન કે મુસલમાન હૈ. ઇસ તરહ મુપ્તલિફ અવકાતમેં મુસલમાનોં કો મકાન ઇબેનકર દૂસરે જગહ જાને પર મજબૂર કિયા ગયા. જો લોગ હિજરત ન કર સકે ઉનકી નાકાબંદી શુરૂ કરદી ગઈ, દા'વત પર પાબંદી ડાલ દી ગઈ, મુસલમાનોં કે અવકાફ ચરાગાહોં મેં બદલ દિયે ગએ, બરમા કી ફૌજ ને બળી બેબાકી સે ઇનકી મસ્જિદોં કી બેહુરમતી કી, મસાજિદ વ મદારિસ કી તા'મીર પર પાબંદી લગા દિયા, લાઉડસ્પીકર સે અઝાન મમ્નુઅ કરાર દી ગઈ, મુસ્લિમ બચ્ચે સરકારી તા'લીમ સે મહરૂમ કિયે ગએ, ઇન પર મુલાઝિમત કે દરવાજે બંદ કર દિયે ગએ, ઇ.સ.૧૯૮૨ મેં અરાકાન કે મુસલમાનોં કો હક્કે શહરિયત(નાગરિકતા) સે ભી મહરૂમ કર દિયા ગયા, ઇસ તરહ ઉનકી નિસ્બત કિસી મુલક સે ન રહી. ઉનકી લળકીયોં કી શાદી કે લિયે રપ સાલ ઔર લળકોં કી શાદી કે લિયે ૩૦ સાલ ઉમ્મ કી હદબંદી કી ગઈ, શાદી કી કારવાઈ કે લિયે ભી સરહદી સિકયુરીટી ફોર્સ સે ઇજાઝત નામા કા હુસૂલ નાગુઝીર કરાર દિયા ગયા, ખાનગી ઝિંદગી સે મુતા'લેકા સપ્તસે સપ્ત કાનૂન બનાએ ગએ.

સાઠ સાલો સે અરાકાન કે મુસલમાન ઝુલ્મ વ સિતમ કી ચક્કી મેં પિસ રહે હૈ, ઇનકે બચ્ચે નંગે બદન, નંગે પૈર, પુરાને ગલે સળે કપળે પેહને હુએ કાબિલે રહમ

હાલતમેં દિખાઈ દેતે હૈ, ઉનકી ઔરતેં મદોં કે હમરાહ ખેતીકામ કરકે ગુઝર બસર કરતી હૈ. લેકિન ખૂશી કી બાત યેહ હૈ કે એસે સંગીન ઔર તકલીફદેહ હાલાત મેં ભી મુસલમાન અપને દીની સે જુળે હૈ ઔર કિસી એક કે મુતા'લિલક ભી યેહ રિપોર્ટ ન મિલી કે દુન્યાકી લાલચમેં અપને ઇમાનકા સોદા કિયા.

ઇ.સ.૧૯૨૧ મેં યહાં મુસલમાનોં કી કુલ આબાદી તકરીબન પાંચ લાખ થી. બર્મી મુસલમાન ઉન મુસલમાનોં કો કહા જાતા થા જો મુઘલિયા દૌરસે યહાં આબાદ થે, બા'દ મેં આબાદ હોને વાલે મુસલમાનોં કો "રોહિંગયા" કા નામ દિયા જાને લગા. બર્મી મુસલમાનોં, ઇન્ડયન મુસલમાનોં ઔર ઇન્ડયન હિંદુઓં કો યહાં બ્રિટિશ દૌરમેં "કાલા" કા નામ દિયા ગયા. દૂસરી આલમી જંગ મેં જાપાનને બર્મા પર ચળાઈ કી તો ઇસ દૌરાન બ્રિટિશ ફોર્સિઝ ને મકામી મુસલમાનોં કો જાપાનિયોં કે મુકાબલે કે લિયે તૈયાર કિયા. ઇસ તરહ મકામી નેશનલિસ્ટ જો બરતાન્વી સામરાજ કે ખિલાફ થે વોહ ભી ઇન મુસલમાનોં કે ખિલાફ ઉઠ ખળે હુએ. ઔર દૂસરી તરફ જાપાની ફૌજિયોં ને ભી મુસલમાનોં કો બેદર્દીસે કતલ કિયા. તારીખદાનોં કે મુતાબિક તકરીબન પાંચ હઝાર મુસલમાન ઇસ લળાઈમેં મારે ગએ ઔર તકરીબન ૨૨ હઝારકે કરીબ મુસલમાન જાપાનિયોંસે અપની જાન બચાતે હુએ બંગાલ હિજરત કર ગએ.

ઇ.સ.૧૯૩૦ મેં "બર્મી મુસ્લિમ ફસાદાત" ને શિદ્દત ઉસ વકત ઇપ્તયાર કી થી

જબ રંગૂન પોર્ટ પર લેબર ઈશ્યુ ઉભરા ઓર ઇન્ડિયન મુસ્લિમ વર્કર હળતાલ પર ચલે ગએ. બ્રિટિશ હુકૂમતને ઉન્હે ધમકાને કે લિયે મકામી બર્મિયો કો ઉનકી જગહ ભર્તી કર લિયા, લેકિન અપની નોકરી જાતે દેખ કર મુસલમાન ફિરસે અપને કામ પર વાપસ આ ગએ. ઇસ તરહ બર્મી ભર્તિયાં મુલ્તવી હો ગઈ. બર્મી મઝદૂરો ને સારા ઇલ્લામ ઇન્ડિયન મુસલમાનો કે સર ઘર કર તકરીબન ૨૦૦ કે કરીબ મુસલમાનો કો કત્લ કર દિયા.

ઇ.સ. ૧૯૩૮ મેં બર્મીયો ને "બર્મા સિફ બર્મીયો કે લિયે" તહરીક કા આગાઝ કિયા ઓર મુસલમાનો કા કત્લેઆમ શુરૂ કર દિયા. ઇન ફસાદાતમેં ૧૧૩ મસાજિદ કો શહીદ કર દિયા ગયા, ઓર મુસલમાનોકી જાએદાદ ભી લૂટ લી ગઈ. જનરલ નૈવિન જબ ઇક્તિદાર મેં આયા તો ઉસને મુસ્લિમ દુશ્મન રવચ્ચે કો ઉરૂજ પર પહોંચા દિયા. બર્મીઝ નેશનલીટી લાપાસ કરવાયા ગયા જિસકે તહત રોહિંગયા મુસલમાનો કો શહરિયત(નાગરિકતા) કે હક સે મહરૂમ કર દિયા ગયા. જો મુસલમાન ફૌજ મેં અપની ખિદમાત અંજામ દે રહે થે ઉન્હે ઉનકે મુલાઝિમતો સે બરખાસ્ત કર દિયા ગયા. મુસ્લિમ કમ્યુનિટી કે લિયે દીગર મઆશી વ મુઆશરતી મસાઇલ પૈદા કિયે ગએ.

ઇ.સ. ૧૯૭૧ સે ઇ.સ. ૧૯૭૮ કે દૌરાન મુતા'દ્દીદ બાર મુસ્લિમ આબાદી વાલે સૌબે કે રાહિબો ને ભૂખ હળતાલ કરકે યેહ મુતાલબા કિયા કે ઇન મુસલમાનો કો બંગ્લાદેશ ઘકેલ દિયા જાએ. યેહ વોહ રિયાસત હૈ જહાં

મુસલમાન ૩૫૦ સાલો સે આબાદ થે, ઓર ઉનકે પાસ એસે વસાઇલ ભી ન થે કે વોહ ઇન અલાકો સે બઆસાની કૂચ કર સકતે. દૂસરી તરફ બંગ્લાદેશ ભી ઉન્હે કુબૂલ કરને કો તૈયાર ન થા. બર્મા કે બુધ્ધ ભક્ષવાન મુસલમાનો કો અપને મુલક પર એક બોઝ ઓર એક નાસૂર તસવ્વુર કરતે ઓર ઉન્હે કિસી સૂરત કુબૂલ કરને કો તૈયાર ન થે. ઇસી લિયે વકતન ફવકતન ઉનકી નસ્લકશી કે મવાકે પૈદા કરતે રહે.

અફઘાનિસ્તાન મેં તાબિલબન કી હુકૂમત આઈ તો બામયાન મેં બુધ્ધકા મુજસસમાં(મુર્તિ) તોળ દિયા ગયા જિસકે રદે અમલ કે તૌર પર બર્મા કે બુધ્ધ રાહિબોને મુસલમાનો કે ખિલાફ ઇન્તહાઈ સપ્ત રવચ્ચા અપનાયા. ઉનકા બર્મી હુકૂમતસે મુતાલબા થા કે બર્મા કે સોબે Taungoo કી સબસે પુરાની મસ્જિદ હાંથા(Hantha) કો મિસ્માર કિયા જાએ. ઇસ મુતાલબે કો મનવાને કે લિયે મુસલમાનો કા કત્લેઆમ કિયા ગયા ઓર ઉનકે માલ-સામાન કો જલાકર હુકૂમત પર દબાવ ડાલા ગયા. બિલઆખિર મસ્જિદ પર બુલ્ડોઝર ફેર દિયા ગયા.

ઇ.સ. ૧૯૮૭ મેં મંદાલે મેં બુધ્ધબત કે કુછ હિસ્સે મિસ્માર કરને ઓર એક બુધ્ધ લળકી કી આબરૂ રેઝી કા ઇલ્લામ મુસલમાનો કે સર લગા દિયા ગયા, હાલાં કે યેહ ઇલ્લામ બા'દ મેં ઝૂટા સાબિત હુવા લેકિન મહઝ ઇસ ઇલ્લામ પર તકરીબન ૧૫૦૦ મુસલમાન ભિક્ષુઓ કે હાથો કત્લ હુએ,

કુર્આનપાક કી બેહુર્મતી કી ગઈ, મુસલમાનો કી દુકાનો ઔર ઘરો કો જલા દિગા ગયા.

ઇ.સ.૨૦૦૧ મેં આમ આબાદી કો મુસલમાનો કે ખિલાફ ઉકસાને કે લિયે શરઅંગેઝ પેંફલેટ તક્સીમ કિયે ગએ. જિસકે નતીજે કે તૌર પર મકામી આબાદી કે હાથો ૨૦૦ મુસલમાન કતલ હુએ, ૪૦૦ ઘર જલા દિયે ગએ ઔર ૧૧ મસાજિદકો શહીદ કિયા ગયા.

ઇ.સ. ૧૯૬૨ સે મ્યાનમાર ફૌજ હુકૂમત કે ઝેરે અસર થા. ઇ.સ.૨૦૧૦ મેં ઇલેક્શન હુએ જિસકે નતીજે મેં તવીલ હુકમરાની કા યેહ સૂરજ ઇ.સ.૨૦૧૧ મેં ગુરૂબ હુવા ઔર મુલકમેં એક જમહૂરી હુકૂમત તશકીલ દી ગઈ. ઇસ દૌરાન રોહિંગયા મુસલમાનોને ભી અપને બુન્યાદી ઇન્સાની હુકૂક ઔર શહરિયતકા મુતાલબા દોહરાયા લેકિન બળી સપ્તી કે સાથ યેહ આવાઝ દબાદી ગઈ.

ઇ.સ.૨૦૧૨ મેં રખાઈન સોબે મેં ફિરસે ફસાદાત ફૂટે. યેહ ફસાદાત "તહરીક ૧૬૭૯" કી શરઅંગેઝિયો કા નતીજા થે. યેહ તન્ઝીમ બુધ્ધ કૌમપરસ્તો ને તશકીલ દી થી જિસકા મક્સદ મુસલમાનો કા કત્લેઆમ થા. ઇસકા લીડર Ashin Wirathu નામી એક રાહિબ હૈ જો મ્યાનમારમેં ઇસ્લામ ઔર મુસલમાનો કી તરક્કી સે સપ્ત નારાઝ હૈ. યેહ મકામી બર્મિયો કી મુસલમાનો કી નસ્લકશી કી તરગીબ દેતા ઔર ઇનસે મેલ-જોલ સે સપ્તીસે ગુરેઝ કી તલ્કીન કરતા હૈ. ઇસને બર્મિયો કો મુસ્લિમ દુકાનદારો સે ખરીદો ફરોપ્ત સે કતઅન ગુરેઝ કરનેકા પાબંદ

બના રખા હૈ તાકે મુસલમાનો કો મઆશી તૌર પર ભી મફલૂઝ કિયા જા સકે.

ઇ.સ.૨૦૧૨ કે ફસાદાતમેં તકરીબન એક લાખ પચ્ચીસ હઝાર મુસલમાન લાપતા હુએ જો ફિર કભી ન મિલ સકે. યેહ ખૂની ફસાદાત જિનમેં તમામતર નુકસાન મુસલમાનો કા હી હોતા હૈ ઔર બર્મિયોકા ન તો ઇનમેં કોઈ નુકસાન હોતા હૈ ઔર ન હી ખૂરરેઝી કરને પર ઇન પર કોઈ જુર્મ આઈદ હોતા હૈ. એસે ફસાદાત મહઝ એક મા'મુલી વાકિએ કી આળમેં એક તય શુદા મન્સૂબે કે તહત શુરૂઅ કિયે જાતે હૈ. મસલન ઇ.સ.૨૦૧૩ કા ફસાદ મહઝ એક મુસ્લિમ સુનાર ઔર એક બુધ્ધમત કે પૈરોકાર કી બહસ સે શુરૂ હુવા ઔર દેખતે હી દેખતે યેહ આગ સળકો પર ફેલ ગઈ જિસમેં દરજનો મુસલમાન કતલ કર દિયે ગએ.

ઇ.સ.મઈ ૨૦૧૨ મેં જબ એક બૌધ્ધ લળકીને ઇસ્લામ કુબૂલ કર લિયા તો વહાં કે બૌધ્ધિસ્તોને લળકી કો ઘરસે નિકાલ કર બેઘર કર દિયા, લળકીને મુસ્લિમ આબાદીમેં પનાહ લી. ચંદ દિન બાદ ઇસ લળકી કી લાશ મિલી જિસે ઝિયાદતી કે બાદ કતલ કિયા ગયા થા. મુસલમાનો ને ઇલ્જામ લગાયા કે બૌધ્ધોને અપની ઝિલ્લત મિટાને કે લિયે ઇસે કતલ કિયા હૈ જબકે બૌધ્ધોને ત્રીન મુસલમાન નૌજવાનો કો ઇસ કતલકા ઝિમ્મેદાર કરાર દે દિયા. જિસને ઇલાકે કે હાલાત કાફી ખરાબ કર દિયે. ઇસકે બા'દ ૩ જૂન ૨૦૧૨ કો બૌધ્ધ ત્રિશુઓને ઝાએરીન કી એક બસ રોકી ઔર

ઔર ઉસમેંસે ઉમરા કી અદાએગી કરકે વાપસ આને વાલે ૧૦ ઉલ્માકો બાહર નિકાલ કર મૌતકે ઘાટ ઉતાર દિયા ઔર બસ જલાદી. સાથહી સાથ બૌધ્ધો કી જાનિબસે મુસ્લિમ અક્સરિયતી ઇલાકો પર ભી ઘાવા બોલ દિયા ગયા. મુસલમાનોકે સાથ સાથ ઇન્સાની હુકૂક કી તન્જીમોને ભી ઇસ કત્લેઆમ પર બહોત વાવેલા કિયા મગર કિસીકે કાન પર જૂ તક નહી રેન્ગી. પહલે-પહલે તો મકામી હુકૂમત કી જાનિબસે ઉસે સાફ ઝુટલાકર હીલે-બહાને કિયે જાતે રહે ઔર મુતાસ્સિરા ઇલાકો મેં કરફ્યૂ લગા દિયા ઔર ફૌજ ભેજ કર સહાફિયો(અખબારવાલો) કો ફસાદ ઝદા ઇલાકો સે નિકાલ દિયા ગયા. મગર અગસ્ટ ૨૦૧૨ મેં બરતાન્વી ટી.વી. ચેનલ 'ચેનલ ફોર' ને એક દસ્તાવેજી રિપોર્ટ ટેલિકાસ્ટ કી જિસમેં દિખાયા ગયા કે કિસ તરહ મુસલમાન કેમ્પો મેં જાનવરો વાલી ઝિંદગી ગુઝારને પર મજબૂર હે. ઇસકે ઇલાવા રિપોર્ટ મેં કરીબન ૧૦ હઝાર મકાનાત કા મલ્બા ભી દિખાયા ગાય જિસકે બા'દ અકવામે મુત્તહિદા કે ઇદારએ બરાએ પનાહ-ગુઝીન(પનાહ લેનેવાલે) ને અપની રિપોર્ટ જારી કી જિસકે મુતાબિક તશદ્દુદ કી ઇસ લહરમેં કમ અઝ કમ ૮૦ હઝાર મુસલમાન અપના ઘરબાર છોળને પર મજબૂર હો ગએ. અકવામે મુત્તહિદા કી એક આ'લા ઓહદેદાર 'નવીપલે' ને ઇન્તઝામિયા કે સુલૂક વ રવયે કે હવાલે સે ભી એક રિપોર્ટ દી કે મકામી પોલીસ ઔર બદઅમની પર કાબુ પાને કે લિયે ભેજે જાને વાલી ફૌજ

ભી બેગુનાહ મુસલમાનો કો હી નિશાના બના રહી હે. ફિર જુલાઈ ૨૦૧૨ મેં બરતાન્વી નશરિયાતી ઇદારે ને બાંગ્લાદેશ કે કેમ્પો મેં મુકીમ રોહિંગયા મુસલમાનો પર એક રિપોર્ટ શાએ કી જિસમેં અક્સરને યેહ દા'વા કિયા કે ઉનકે અઝીઝો ઔર રિશ્તેદારો કો મ્યાનમાર કી ફૌજને કત્લ કિયા.

અકતુબર ૨૦૧૨ મેં જબ મુસ્લિમ મુમાલિક કી તન્જીમ ઓ.આઈ.સી. ને મુસલમાનો કી મદદ કે લિયે મ્યાનમારમેં દફતર ખોલને કી ઇજાઝત તલબ કી તો મ્યાનમાર કે સદરને ન સિર્ફ ઇજાઝત દેને સે ઇન્કાર કર દિયા બલકે યેહ ભી કહા કે ઇસ તરહ કે દફતર "લોગો કી ખ્વાહિશાત" સે મુતાબિકત નહી રખતે.

હુમન રાઈટ્સ વૉચ ને બારહા આલમી બિરાદરી કે સામને બેશુમાર ઠોસ દસ્તાવેજી ઔર તસ્વીરી સબૂત પેશ ભી કિયે ઔર ઇસ ઝિમ્ન મેં અકવામે મુત્તહિદા કે સેક્રેટરી જુઝલ બાનકી મૌન સે ભી અપીલ કી કે વોહ તશદ્દુદ રોકને મેં અપના કિરદાર અદા કરેં લેકિન સારી કૌશિશેં બેશુદ રહી. દૂસરી જાનિબ મ્યાનમાર કી આલમી શોહરત યાફતા રહનુમા "આન્ગ સાન સૂચી" ને મુસલમાનો કો "સબ્ર" તલ્કીન કરતે હુએ યહાં તક કહાં કે "રહનુમા કો મસાઇલ કી બુન્યાદ દેખે બગૈર કિસી ખાસ મક્સદ કે લિયે ખળે નહી હો જાના ચાહિયે" ઇન્સાની હુકૂક કી તમામ તન્જીમો ને ઇસ પર સુચી કો શદીદ તન્કીદ કા નિશાના બનાયા ઔર કહા કે ઉન્હેં ઇસ કિસ્મ કે રદ્દે અમલ પર સખ્ત માયૂસી હુઈ હે. ફિર ૨૦૧૨ મેં

એન ઈદુલ અદહા કે મોકે પર જાન્વરો કો ઝબ્હ કરને પર પાબંદી લગા દી ગઈ જિસકે નતીજે મેં ઈદકે રોઝ હોને વાલે ફસાદમેં ૫૦ મુસલમાન જાનસે હાથ ધો બેઠે ઔર વૈસે ભી જહાં ઇન્સાનોકા ગલા કાટા જા રહા હો વહાં સુન્નતે ઈબ્રાહીમી કી યાદમેં જાનવર ન કાટને સે કોઈ ફર્ક નહી પળતા ઔર ફર્ક પળતા હી કિસે હૈ, તમામ આલમ હી ચુપચાપ તમાશા દેખને મેં મસરૂફ હૈ. મ્યાનમાર કી હુકૂમત ઔર ઉસકા મૌકિફ કિસી સે પોશિદા નહી હૈ. મ્યાનમાર કે સદરને તો જૂલાઈ ૨૦૧૨ મેં મીડિયાસે બાતચીત કરે હુએ સાફ અલ્ફાઝમેં કહા થા કે "ઈસ સારે મસ્લે કા હલ સિર્ફ યહી હૈ કે યા તો મુસલમાનો કો મુલક બદલ ક્રિયા જાએ યા ફિર ઉન્હે મુહાજિર કેમ્પો મેં મુન્તકિલ ક્રિયા જાએ.

હુમન રાઈટ્સ વૉચ ઔર અકવામે મુત્તહિદા સમેત કઈ આલમી ઇંદારોને હુકૂમતસે ગૈર જાનબેદારાના તહકીકાત કા બારહાં મુતાલબા ક્રિયા મગર હમેશા ટાલ મટોલ સે કામ લિયા જાતા રહા. ઇન આલમી ઇંદારો કી કાવિશો સે ફસાદાત કી તહકીકાત કે લિયે ૨૦૧૨ મેં મુસલમાનો, બૌધ્ધો, આલમી ઔર મકામી લોગો પર મુશ્તમિલ એક કમીશન ભી તશકીલ દિયા ગયા મગર એન વક્ત પર મ્યાનમાર કી હુકૂમતને અકવામે મુત્તહિદા કી ક્રિયાદત મેં કમીશનકો કુબૂલ કરને સે ઇન્કાર કર દિયા. ફિર ઉન ફસાદાત મેં ઠહરાવ સા આગયા લેકિન બાદમેં યેહ સાબિત હુવા કે યેહ ઠહરાવ એક બળે તુફાન કા પૈશ ખૈમા

થા ક્યૂં કે ઈસ કે બા'દ ફસાદાતકી લહર "રખાઈન" સે નિકલ કર મુલક કે સબસે બળે શહર રંગૂન તક પહોંચ ગઈ. ઈસ તમામ અરસે કે દૌરાન મુતાસ્સિરા ઇલાકો મેં કરફ્યુ લગા રહા.

ઈસી દૌરાન ૨૦૧૩ મેં મુસલમાનો કી નસ્લકશી કે લિયે મ્યાનમાર કે દો સોબો મેં એક સે ઝિયાદા બચ્ચે પૈદા કરને પર ભી પાબંદી આઈદ કર દી ગઈ જબ કે ઉનકે ખિલાફ કત્લો ગારતગરીકા બાઝાર ગર્મ કરને કા સિલસિલા ભી સાથ-સાથ ચલતા રહા.

શરઅ યેહ કહતી હૈ કે જબ તુમ પર ઝમીન તંગ કરદી જાએ તો હિજરત કર જાઓ. રોહિંગયાઈ હિજરત કરકે બાંગ્લાદેશ પહોંચે જહાં પર ઉનકા ગોલિયો કે સાથ ઇસ્તકબાલ ક્રિયા ગયા, કઈ મર ગએ, કુછ ઝખ્મી હુએ મગર મજાલ કે કિસી ને દુન્યાકે ઈસ સોતેલે બચ્ચે કો જિસે ઉસકા મુલક ભી તસ્લીમ નહી કરતા, અપનાને મેં હામી ભરી હો. ઇન્ડોનેશિયા, મલેશિયા, થાઈલેન્ડ, સિંગાપોર, શ્રીલંકા કૌનસા એસા મુલક થા જહાં ઉન્હોને રહમ તલબ નિગાહોસે પનાહ કી અપીલ ન કી હો. યેહ તો ફિતરતે ઇન્સાની હૈ કે વોહ મેહમાનો કો ભી ચંદ દિનસે ઝિયાદા કુબૂલ નહી કરતી. ઈસી લિયે બાંગ્લાદેશી હુકૂમતને અપના અસ્લ રુખ દિખાયા ઔર જો પનાહ ગુઝીન બાંગ્લાદેશ મેં મહસૂર થે ઉન્હે ફૌરી તૌર પર બાંગ્લાદેશ સે નિકલ જાને કો કહા. યેહ સાળે ત્રીન હઝાર અફરાદ ખુદા કે સહારે કશ્તીયો મેં બેઠકર નિકલ પળે

કે શાયદ કોઈ ઉન પર મહરબાન હો જાએ મગર યેહ તો દુનિયા કે લિયે એક પિંગપોંગ બૉલ કી હૈસિયત રખતે થે. બાંગ્લાદેશને બૉલ કો હટ ક્રિયા તો યેહ શ્રીલંકા પહોંચે, વહાંસે હટ હુઈ તો થાઈલેન્ડ, વહાંસે મલેશિયા, વહાંસે ઇન્ડોનેશિયા, વહાંસે સિંગાપોર. દુનિયા કો કયા ફિકર કે યેહ ઇન્સાનોકી બાત હો રહી હૈ, ઇનકે ભી કુછ હુકૂક હૈ, સબકો અપના બોર્ડર મહફૂઝ ઔર પનાહગુઝીન સે પાક ચાહિયે થા.

બર્મા મેં રોહિંગયા મુસલમાનો કા કત્લ એક મા'મૂલ બન ચુકા હૈ. બચ્ચે, બુળે, ખવાતીન કોઈ મહફૂઝ નહી હૈ. ઉનકે હૌસલે પસ્ત કરને કે લિયે ઉનકી લળકિયો ઔર મા'સૂમ બચ્ચિયો તક કી આબરૂ રેઝી કી જા રહી હૈ. ઇન્તહાઈ તકલીફદેહ બાત યેહ હૈ કે બૌધ આબાદી કે સાથ-સાથ વહાં પોલીસ ઔર ફૌજ ભી ઇન મજલૂમ ઇન્સાનો કો દુખ કી ભઝીમેં ઝોકને મેં પૈશ-પૈશ હૈ. ઔર કભી ખામોશ તમાશાઈ બનકર બૌધ બલવાઈયો કે હમલો ઔર ઉનકે કત્લેઆમ કો દેખતી રહતી હૈ. ઔર કભી ખુદ ઉનકા હિસ્સા બન જાતી હૈ. તકરીબન એક લાખ મુસલમાન થાઈલેન્ડ કે કેમ્પો મેં ગલ-સળ રહે હૈ. માઝીમેં થાઈલેન્ડ પર ભી યેહ ઇલ્ઝામ સાબિત હો ચુકા હૈ કે વોહ ઇન પનાહ ગુઝીનો કો ઝબરદસ્તી કશિયો મેં બિઠા કર સમંદરમેં ધકેલ દેતા હૈ. ઇમનેસટી એન્ડ નેશનલ કે મુતાબિક રોહિંગયા મુસલમાન ઇન્સાની હુકૂક કી શદીદ કિસ્મ કી ખિલાફવરઝી કા શિકાર હૈ. ઉન્હે ઇન્સાની હુકૂક સે મહરૂર કર દિયા ગયા

હૈ. વોહ બગૈર ઇજાઝત સફર ભી નહી કર સકતે. કેમ્પો મેં રહને વાલે ઇન્સાન જાનવરોસે ભી બદતરીન ઝિંદગી બસર કરને પર મજબૂર હૈ. અગર કોઈ મુલક ઉન્હે ઇમદાદ પહોંચાને કા ભી ખ્વાહિશમંદ હો તો ઉસકે રાસ્તેમેં હુકૂમતી સતહ પર ભી રુકાવટે ખળી કી જતી હૈ. એસે ઇલાકો મેં મિડીયાંવાલો તક કો જાનેકી ઇજાઝત નહી દી જાતી હૈ. કિસી ઘરકે સાત અફરાદ તો કિસી ઘરકે આઠ અફરાદ કત્લ કર દિયે ગએ હૈ. અકવામે મુત્તહિદા ને અપની એક રિપોર્ટ રોહિંગયા મુસલમાનો કો રૂએ આલમ કી મઝલૂમ તરીન અકલિયત કરાર દે રખા હૈ. બર્મા વાહિદ મુલક હૈ જો મઝહબી ઇનાદ કી વજહસે મુસલમાનો કો શહરી તસ્લીમ કરને સે ગુરેઝાં હૈ. રોહિંગયા મુસલમાનો કો ઇન્સાન સમજા જાતા તો શાયદ કોઈ દબીસી આવાઝ ઉન પર ઢાએ જાને વાલે ઝુલ્મો સિતમ પર ભી ઉઠતી લેકિન શાયદ દુનિયાકે અમન વ આશતી કા રાગ આલાપને વાલે લોગ ઉન્હે ઇન્સાન તો કયા જાનવર ભી નહી સમજતે. ઇન્સાની હુકૂક કે અલમ બરદાર તન્ઝીમો ઇનસે મુંહ ફેર કર બૈઠી હૈ. ઔર દુનિયાકો અમન, સબ્ર ઔર શાંતિ કા પૈગામ દેને વાલે ઇન્સાનકે પૈરોકાર સફફાકી સે ઇન મઝલૂમો કો દુખ, ઝખ્મ ઔર ઘાવ તકસીમ કર રહે હૈ.

તાલે ખોલ દેતે હેં ઔર બહોતસે લોગ મન્નત કી મખ્સૂસ ડોરિયાં બાંધતે હેં ઔર આજ કલ બાઝ અલાકો મેં મન્નતકા યેહ નયા તરીકા ચલા હેં કે મઝારાત પર મન્નતકી મખ્સૂસ રોટિયાં ફરોખ્ત હોતી હેં જિનકે બારે મેં લોગોકા અકીદા યેહ હેં કે ઈન રોટિયો કો એક હફતા તક ઘરમેં રખના બાઈસે બરકત હેં. કયા ઈસ તરહકી મન્નતે માનના સહીહ હેં?

જવાબ: મઝારકે મખ્સૂસ હિસ્સોમેં મન્નતકે તાલે લગાના યા ડોરિયાં બાંધના ઔર યેહ અકીદા રખના કે ઈન તાલો કે લગાને સે યા ડોરિયાં કે બાંધને સે કામ પૂરા હો જાએગા, બાતિલ વ ગલત ખયાલ હેં જો જહાલત વ કમઅકલી કી બુન્યાદ પર મુસલમાનો મેં રાઈજ હો ગયા હેં. તફહીમુલ મસાઈલ મેં હેં "મઝાર પર તાલે લગાને ઔર ખોલને કી નઝર ભી બાતિલ હેં, ઈસી તરહ મઝારસે મખ્સૂસ રોટિયાં ખરીદને ઔર કુછ દિન ઘર પર રખને કે બાદ વાપસ મઝાર પર જાકર બેચને કી નઝર ભી બાતિલ હેં." (સફા-૩૬૩, જિ-૨)

લિહાઝા મુસલમાનો કો ચાહિયે કે ઈસ તરહ કી નાજાઈઝ મન્નતે માનને સે બચે, અગર માનની હો તો નમાઝ, રોઝા વગેરહ નેક કામ કી મન્નતે માને. અલ્લાહ તઆલા અમલકી તૌફીક અતા ફરમાએ. આમીન.

સવાલ: ઘર, ઘોળે ઔર ઔરત કી નહૂસત અવામ મેં બહોત મશહૂર હેં ઈસ કી હકીકત કયા હેં?

જવાબ: ઘર યા ઘોળે યા ઔરત કો મનહૂસ તસવ્વુર કરના બિલકુલ બાતિલ ઔર હિન્દોઓ

કે ફાસિદ ખયાલાત સે હેં જિસકી શરીઅત મેં કોઈ અસ્લ નહી હેં. ઈસી સવાલકે જવાબ મેં આ'લા હઝરત અલહિર્રહમા તહરીર ફરમાતે હેં કે "યેહ સબ મહઝ બાતિલ વ મરદૂદ ખયાલાત હિન્દુઓ કે હેં. શરીઅતે મુતહ્હરા મેં ઈસકી કોઈ અસ્લ નહી, શરઅન ઘર કી નહૂસત યેહ હેં કે તંગ હો, હમસાએ બુરે હો, ઘોળે કી નહૂસત યેહ કે શરીર બદલગામ વ બદરિકાબ હો, ઔરત કી નહૂસત યેહ હેં કે બદ્દખાન યા બદ્દરવયા હો. (ફતાવા રઝવિયા, સફા-૨૨૦, જિલ્દ-૨૧)

સવાલ: બાઝ લોગ અન્ન કી નમાઝસે મગરિબ કી નમાઝ તક કુછ નહી ખાતે-પીતે, ઈસકો અન્નકા રોઝા કહા જાતા હેં, ઈસકે બહોતસે ફવાઈદ બયાન કિયે જાતે હેં. એક ફાઈદા યેહ હેં કે જબ બવકતે સકરાત શૈતાન પાની લેકર ઘોકા દેને આએગા ઉસ વકત ઈસ રોઝા રખને વાલે કો અન્ન કા વકત મા'લૂમ હોગા ઔર રોઝે કા ખયાલ રહેગા. વોહ કહ દેગા કે મેં રોઝે સે હું, તેરા પાની હરગીઝ નહી પિયુંગા. શૈતાન લાચાર હોકર ચલા જાએગા. યું રોઝા રખને વાલા ગુમરાહી સે બચ જાએગા. કયા યેહ રોઝા ઔર ઈસકે ફવાઈદ સહીહ હેં?

જવાબ: હદીસ વ ફિક્હ સે યેહ રોઝા સાબિત નહી અલબત્તા બા'ઝ મશાઈખે ઈઝ્ઝામ કે મા'બૂલાત સે હેં. ફતાવા રઝવિયા મુતરજિમ મેં હેં "હદીસ, ફિક્હ મેં ઈસ કી અસ્લ નહી, મા'બૂલાત બા'ઝ મશાઈખ સે હેં ઔર ઈસ અમલમેં હર્જ નહી. ઈન્સાન જિતની દેર શહવાતે

નફસી સે બચે બેહતર હૈ.

સવાલ: ગૌસે આ'ઝમ કી બારગાહમેં એક ખાતૂન આમી ઔર અર્ઝ કી હુઝૂર મુઝે એક બેટા દિજિયે આપને ફૌરન લૌહે મહફૂઝ મુલાહિઝા કિયા ઔર ફરમાયા કે તેરી તકદીરમેં કોઈ બેટા નહી, ઉસને અર્ઝ કી અગર લૌહે મહેફૂઝ મેં હોતા તો મેં તુમ્હારે પાસ ક્યું આતી? આપને અલ્લાહ તઆલા કી બારગાહમેં અર્ઝ કી અય મૌલા! ઈસ ઔરત કો એક બેટા દે દે. હુકમ હુવા કે ઈસ ઔરત કી તકદીરમેં બેટા નહી. કહા એક નહી હૈ તો દો દે દે. જવાબ આયા એક નહી તો દો કહાં સે દું? કહા તો તીન દે દે. કહા જબ એક ભી નહી તો તીન કહાં સે? જબ વોહ ઔરત નાઉમ્મીદ હો ગઈ તો ગૌસે આ'ઝમ ને ગુસ્સે મેં આકર અપને દરવાઝે કી ખાક તાવીઝ બનાકર દે દી ઔર કહા તેરે સાત લળકે હોગે. વોહ ઔરત ખુશ હોકર ચલી ગઈ ઔર ઉસકે સાત લળકે હુએ.

ઈસી તરહ ગૌસે આ'ઝમ કે એક મુરીદ કા ઇન્તેકાલ હો ગયા. ઉસકા બેટા રોતા હુવા આપકી બારગાહ મેં આયા. આપને ઉસકે હાલ પર રહમ ખાતે હુએ ચોથે આસમાન પર જાકર મલિકુલ મૌત સે અપને મુરીદ કી રૂહ તલબ કી. મલિકુલ મૌતને જવાબ દિયા, મૈંને ખુદા કે હુકમ સે આપકે મુરીદ કી રૂહ કબ્જ કી. આપને ફરમાયા કે મેરે હુકસે છોળ દે. જબ મલિકુલ મૌતને ન દી ઝબરદસ્તી તમામ રૂહે જો ઉસ દિન કબ્જ કી થી છીન લી. તમામ રૂહે પરવાઝ કરકે અપને-અપને

જિસ્મ મેં દાખિલ હો ગઈ. મલિકુલ મૌતને ખુદા કી બારગાહ મેં ફરિયાદ કી એક મજનુન શખ્સને ઝબરદસ્તી રૂહો કો છીન લિયા. ફરમાયા વોહ ઇધર કો તો નહી આ રહા હૈ ? અર્ઝ કિયા ઇધર નહી આ રહા હૈ. કહા અચ્છા હુવા વાપસ હો ગયા વર્ના વોહ ઇધરકો આ જાતા તો હઝરતે આદમ સે લેકર ઈસ વકત તક જિતને મરે હૈ સબકો ઝિંદા કરને કો કેહતા તો મુઝે સબકો ઝિંદા કરના પળતા. ઇન દોનો રિવાયતો કી હકીકત કયા હૈ?

જવાબ: યેહ દોનો રિવાયતે બેઅસ્લ ઔર બેસનદ હૈ. ઇનકા બયાન કરના ઔર સુનના જાઇઝ નહી. ફતાવાએ અજમલિયા મેં હૈ યેહ દોનો વાકિઆત કિસી મોઅતબર વ મુસ્તનદ કિતાબ મેં નઝરસે ન ગુઝરે ઔર બઝાહિર બેઅસ્લ ઔર લગ્વ મા'લૂમ હોતે હૈ. ઇનસે એહતરાઝ કરના ચાહિયે.(સફા-૮, જિ-૪)

સવાલ: અવામમેં મશહૂર હૈ કે હઝરતે સય્યદા ફાતમાતુઝ્ઝોહરા રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હા કે નામસે જો ફાતિહા દી જાતી હૈ ઉસે ઢક કર દેના ચાહિયે કયા યેહ સહીહ હૈ?

જવાબ: અવામ મેં યેહ ગલત મશહૂર હૈ. સહીહ મસ્અલા યેહ હૈ કે ઢક કર દેના ઝરૂરી નહી. ખોલકર ભી દી જા સકતી હૈ ઔર ઢક કર ભી. ઈસી સવાલ કે જવાબમેં આ'લા હઝરત અયલહિર્હમા તહરીર ફરમાતે હૈ. દોનો તરહ દુરૂસ્ત હૈ.(ઇરફાને શરીઅત, સફા-૬, મસ્અલા નં-૪૦)

★●

-

ના'ત શરીફ

મેરે મુસ્તફા કે હાથ

મુસરફ સુબહો શામ હૈં ઉનકી અતા કે હાથ
પહોંચા રહે હૈં ફૈઝ મેરે મુસ્તફા કે હાથ
કુછ ન બિગાળ પાએંગે જોરો જફા કે હાથ
જો બિઠ ગયા હૈં ઈશકે શહે દોસરા કે હાથ
ઉઠે તો ચાંદ શક હો પલટ આએ શમ્સ ભી
બેમિસ્લ વ બેનઝીર હૈં ખૈરુલ્લવરા કે હાથ
તુગરા હૈં મેરે દિલ મેં મુહમ્મદકે નામ કા
મુઝ તક પહોંચ ન પાએંગે હરગિઝ બલા કે હાથ
ચૂમુંગા મૈં તો હશમેં નઅલૈને મુસ્તફા
મેરે કહાં ચેહ હોટ કહા મુસ્તફાકે હાથ
ફિર કયું તુઝે બુરા લગા ગુસ્તાબે મુસ્તફા
હમને અંગૂઠે ચૂમ લિયે જબ ઉઠાકે હાથ
છૂટા નહીં બિલાલસે ઈશકે નબીકા રંગ
શલ હો ગઈ શહીદ વોહ જોરો જફા કે હાથ

શફીક રાઈપુરી

ખૈરો ખબર

હિંમતનગર મેં તલ્બા કા નઅતિયા વ તકરીર મુકાબલા.

હર સાલ કી તરહ ઈસ સાલ ભી ૧૨ રબીઉલ અવ્વલ શરીફ કે હસીન મૌકે પર બએહતમામ અરાકીને દારૂલ હસનિયા કે વસીઅ હોલ મેં તલ્બા કા નઅત વ કિર્મત ઓર તકરીર વ મુકાલિમા કા કોમ્પીટીશન મુન્અકિદ હુઆ. જિસમેં ૧૭ તલ્બા ને હિસ્સા લિયા તલ્બા કો ૧૨-૧૨ મિનિટ કા વક્ત દિયા ગયા થા. તલ્બા ને અપને મખ્સૂસ અંદાઝ મેં સામેઈન કો ખૂબ મહજૂઝ કિયા તલ્બા કો ત્રીન ગ્રુપ મેં તક્સીમ કિયા ગયા થા. હર ગ્રુપ કે તલ્બા કો ઈન્આમાત સે નવાઝા ગયા. નિઝામત કે ફરાઈઝ કો મૌલાના સુફ્યાન હસની ને અંજામ દિયા. ઈસ પેશકશ મેં જઝ કી હૈસિયત સે મુફતી વકાર અલી અલીમી સાહબ, મૌલાના મુશ્તાક અહમદ અશરફી સાહબ, મૌલાના ઈકરામ અશરફ મિસ્બાહી સાહબ, મૌલાના અબ્દુલ અઝીઝ મુતવલ્લી સાહબ, હાફિઝ મેહમૂદ અહમદ રિફાકતી સાહબ શરીફ હુએ યેહ પેશકશ શામ ૪:૩૦ બજે ઈજ્તિમા કો પહુંચી ઈસ જશન મેં સુન્ની પટણી જમાઅત કે સદર ઓર અરાકીને દારૂલ ઉલુમ હસનિયા અઈમ્મએ મસાજિદ ઓર કુરબો જવાર કે મુસલ્માનોને એહલે સુન્નાત વલ જમાઅત શરીફ થે. મુખયર હઝરાત કી તરફ સે નિયાઝ કા

એહતેમામ કિયા ગયા થા. અબ્દુલ અઝીઝ ડોઈ કી દુઆ પર પોગ્રામ કા ઈજ્તિમા હુઆ.

રિપોર્ટ: ખુશ્તર નૂરાની સિદ્દીકી

શુરકાએ મુકાબલા

:કિર્મત:

મુહમ્મદ મદની મેમન	— અવ્વલ
મુહમ્મદ જુનૈદ મુતવલ્લી	— દૌમ
મુહમ્મદ એજાઝ અકુલી	— સૌમ

:નાત શરીફ:

મુહમ્મદ આદિલ, બિહાર	— અવ્વલ
અતિકુર્હમાન, મોડાસા	— દૌમ
મુહમ્મદ સાજીદ, મોડાસા	— સૌમ
મુહમ્મદ સમીર, હિંમતનગર	— ચહારમ

:તકરીર:

મુહમ્મદ હંઝલા અશરફ, બિહાર	— અવ્વલ
ઓવૈકસ રઝા, ભરૂચ	— દૌમ
અબ્દુલ કય્યુમ, અહમદાબાદ	— સૌમ
સૈયદ તૌસીફ, કારંટા	— ચહારમ

:મુકાલમા:

સૈયદ વસીમ(કારંટા) ઓર મુહમ્મદ સક્લૈન (બિહાર)	— અવ્વલ
મુહમ્મદ માહીર(મોડાસા) ઓર દિલનવાઝ(ખેરાલુ)	— દૌમ
મુહમ્મદ રફીક(બિહાર) ઓર મુહમ્મદ આસીફ(અહમદાબાદ)	— સૌમ